

Innovatsioonifondi ja innovatsiooniprogrammi projektid

Downloaded 31.08.2026

Uuendatud 17.08.2026

Sisukord

1. Innovatsioonifondist rahastatud projektid	3
1.1. Haridus ja teadus (innovatsioonifond)	3
1.1.1. Kaasaegsest õpikäsitlusest ja energiatõhususest lähtuv tehase line renoveerimine Eesti masstoodetud haridushoonetes	3
1.1.2. Eesti viipekeelne tõlkerobot	4
1.1.3. Digitaalse õppevara ja -halduskeskkondade levikumudeli ja tehnilise prototüübi loomine	5
1.2. Justiitsvaldkond (innovatsioonifond)	6
1.2.1. Uudsed tehnoloogilised lahendused keelatud esemete ja ainete avastamiseks vanglates	7
1.3. Kliima ja keskkond (innovatsioonifond)	8
1.3.1. Keskkonnasõbraliku asfaltteekatendi väljatöötamine ja katsetamine Viimsi näitel	8
1.3.2. Korduskasutatavate pakendite ringlusmodeli arendamine	9
1.3.3. Hoone indikatiivse energiatõhususe klassi reaalajas määramine ning energiatõhususearvu järelevalve automatiseerimine	10
1.3.4. Nutipoide võrgustiku arendamine	11
1.3.5. Jäätmeandmete toesuse ning jäätmete kogumise ja käitlemisega seotud mõjude ja tulemuste hindamise mudeli loomine	13
1.4. Kultuur ja sport (innovatsioonifond)	14
1.4.1. Liikumisetsepti sekkumise väljatöötamine ja katsetamine	14
1.5. Põllumajandus (innovatsioonifond)	15
1.5.1. Kestliku toidusüsteemi rohefoor	16
1.6. Riigirahandus ja -haldus (innovatsioonifond)	17
1.6.1. Turvaline andmete riskasutus	17
1.6.2. Poliitikakujundamise otsuste ettevalmistamist toetav tekstiandmete targa otsingu lahendus	17
1.6.3. Võrgustikupõhine riskianalüüs	18
1.6.4. Vabariigi Valitsuse kriisikindla töövahendi prototüübi loomine	19
1.6.5. Süvaõppe kasutusvõimalused ruumiandmete hõivel	20
1.6.6. Aruait	21
1.6.7. RuumHuub	23
1.6.8. Turvaline on-premise eestikeelne tehisaru transkriptsiooni- ja tekstitöötluslahendus	24
1.7. Siseturvalisus ja kriisikindlus (innovatsioonifond)	25
1.7.1. Taskusireen: kiire, täpne ja toimepidev ohuteavitus igaühe põues	26
1.7.2. Autonoomne mehitamata õhusõiduki süsteem linnaruumis	27
1.7.3. Autonoomne robotlaev idapiiri piiriveekogudele	28
1.7.4. Digiplatvormide süsteemsete riskide analüüsi tööriist	29
1.7.5. Uue põlvkonna 112: kaasaegne ligipääsetav hädaabiühendus kõigile	29
1.7.6. LifeSaver - hädaabiteenuste strateegilise juhtimise platvormi arendamine	31
1.7.7. TarkRisk - tehisaru abilise kriisivalmiduse tõstmisel	32
1.8. Tervis ja sotsiaalvaldkond (innovatsioonifond)	33
1.8.1. Vähivaldkonna andmepõhise otsustamise juhtimislaua arendamine ja katsetamine	33
1.8.2. Vaimse tervise astmelise abi piloteerimine	34

1.8.3. Kõnetuvastus radioloogidele	35
1.9. Transport ja taristu (innovatsioonifond)	36
1.9.1. Sildade toimivuse ja konstruktsiooni seisukorra hindamise eksperimentaalarendus	36
1.9.2. Äärealade veeringsüsteemi arendamine	37
1.9.3. Liikuvusteenuste ja piletimüügi integreeritud andmevahetusplatvormi MaaS X-tee arendamine	39
1.9.4. Kauglootsimise pilootprojekt	40
1.9.5. Dünaamiline liiklusjuhtimine Tallinnas	40
1.9.6. DigiVesi: digitööriistad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengu juhtimiseks	41
2. Innovatsiooniprogrammist käivitatud projektid	43
2.1. Haridus ja teadus (innovatsiooniprogramm)	43
2.1.1. Vajaduspõhine eesti keele õpe ja nõustamine muust rahvusest täiskasvanutele	43
2.2. Justiitsvaldkond (innovatsiooniprogramm)	44
2.2.1. Õigusloome tõhustamine	45
2.3. Kaitsevaldkond (innovatsiooniprogramm)	45
2.3.1. Tahan ajateenistusse	46
2.4. Kliima ja keskkond (innovatsiooniprogramm)	47
2.4.1. Vähem ühekordset plastikut	48
2.4.2. Toidu raiskamise vähendamine	49
2.4.3. Prügi sorteerimine	51
2.5. Majandus (innovatsiooniprogramm)	52
2.5.1. Hajala eestlased äridiplomaatias	52
2.5.2. Ettevõtja kontaktpunkt	54
2.5.3. Elektroonne majutuskaart	55
2.6. Põllumajandus (innovatsiooniprogramm)	55
2.6.1. Kliimaneutraalne toidutootmine	56
2.6.2. Eriotstarbelise diislikütuse väärkasutamine	57
2.7. Regionaalareng (innovatsiooniprogramm)	58
2.7.1. Kohalikud omavalitsused rohepöördes	58
2.7.2. Nõudetransport	61
2.8. Siseturvalisus ja kriisikindlus (innovatsiooniprogramm)	62
2.8.1. Minu esimene vahelejäämine	62
2.8.2. Kiiruseületamise vähendamine	63
2.8.3. Poole vähem tuleshukkunuid	65
2.9. Tervis ja sotsiaalvaldkond (innovatsiooniprogramm)	66
2.9.1. Turvalisem ööelu	66
2.9.2. Üksinda last kasvatavate vanemate heaolu	69
2.9.3. Jätkutugi kõrge riskikäitumisega noortele	71
2.9.4. Puude määramine	74
2.9.5. Kodulähedased analüüsid	75
2.9.6. Patsiendi elulõpu tahteavaldus	77
2.9.7. Noorte hea vaimne tervis	78
2.9.8. Psühhosotsiaalne kriisiabi	80
2.9.9. Inimese tervisejuhtimise tööriistakasti loomine	82
2.9.10. Vähipatsiendi raviteekond	84

1. Innovatsioonifondist rahastatud projektid

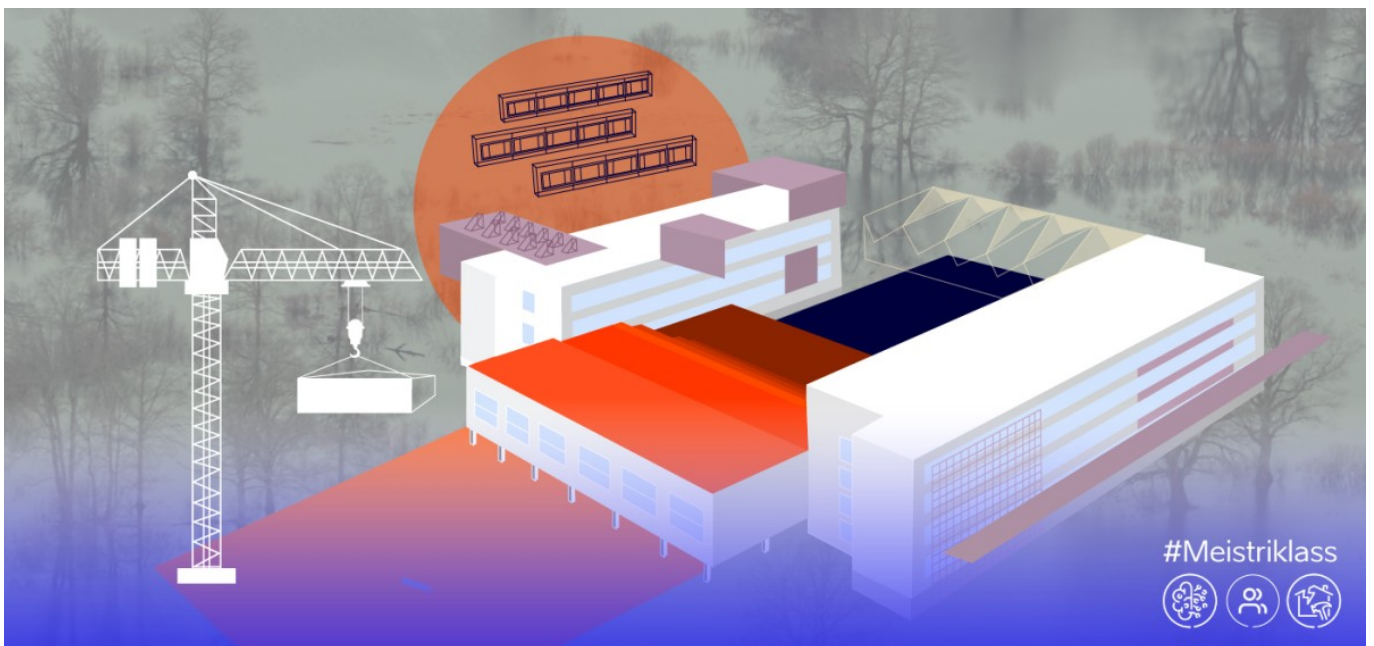
Selle alajaotuse alt leiad valdkondade kaupa projektid, mida on rahastatud avaliku sektori innovatsioonifondist.

Uuendatud 12.02.2026

1.1. Haridus ja teadus (innovatsioonifond)

Uuendatud 12.02.2026

1.1.1. Kaasaegsest õpikäsitlusest ja energiatõhususest lähtuv tehasealine renoveerimine Eesti masstoodetud haridushoonetes

Tüüpprojektide alusel ehitatud koolihooned on amortiseerunud ja jäik ruumiprogramm ei toeta kaasaegset õpikäsitlust. Projekt keskendub tüüpprojektide alusel ehitatud koolihoonete energiatõhusale ja kiirele rekonstrueerimisele tehasealise renoveerimise meetodiga, vähendades ehitusperioodi ja katkestusi. Projekt hõlmab tehnoloogiliste lahenduste arendamist ja rakendamist, mida

saab kasutada laiemalt haridusasutuste uuendamisel. Tehaseline renoveerimine on alternatiivne renoveerimispraktika, mis eristub teistest selle poolest, et kasutatakse majatehaste poolt eeltoodetud fassaadielemente. Selle eelised on oluliselt lühem ehitusaeg, kõrgem toote- ja ehituskvaliteet, väiksem häiring hoone kasutajatele ning väiksema hulga jäätmete tekkimine.

Projekti kontakt Riigikantseleis: Kairit Viidalepp, kairit.viidalepp@riigikantselei.ee, 5646 7281

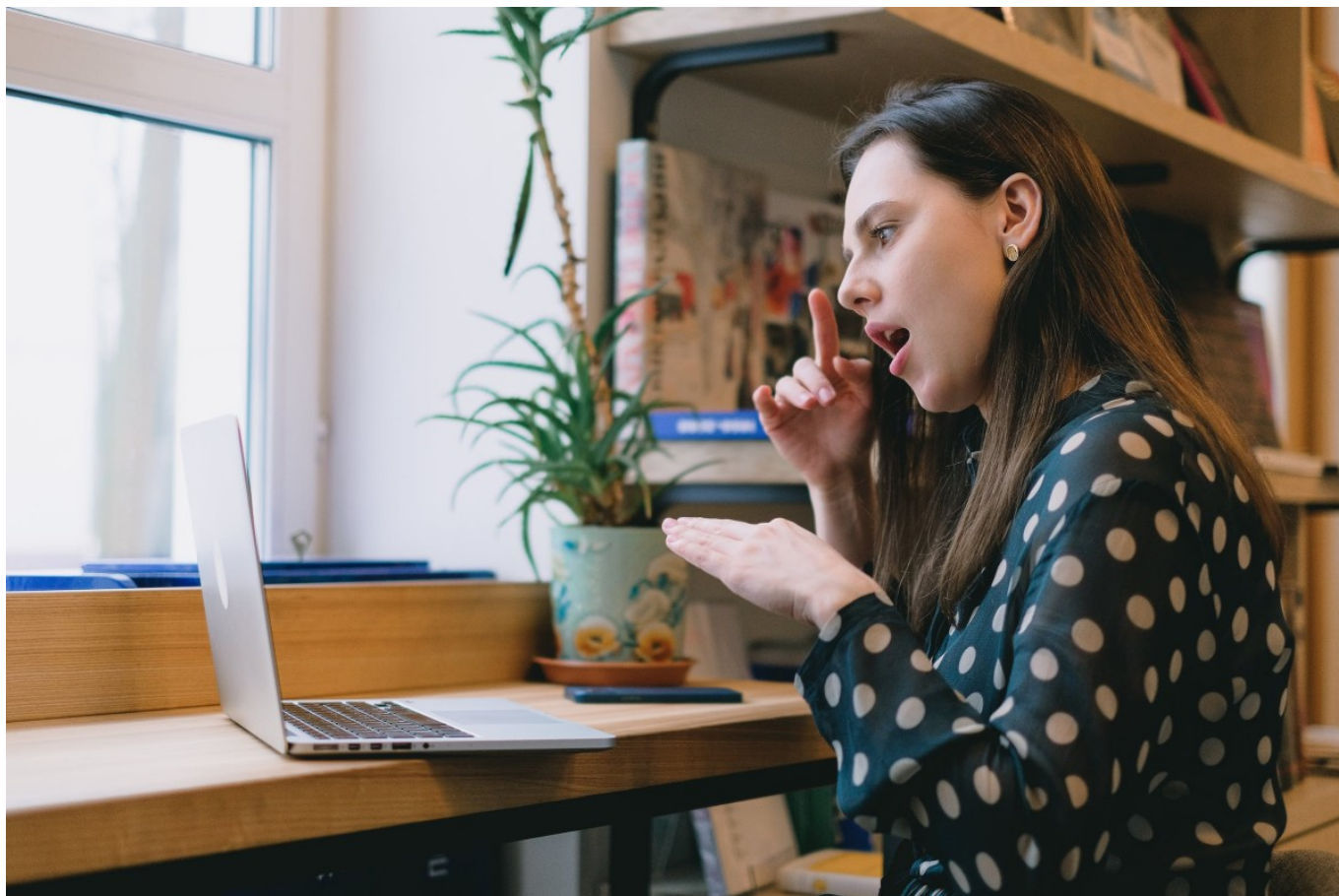
Projekti kestus: 2025–2027

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Loe projektist lähemalt Haridus- ja Teadusministeeriumi kodulehelt: **Meistriklass: Eesti masstoodetud koolihoonete tehaselise renoveerimise innovatsiooniprojekt**

Uuendatud 29.09.2025

1.1.2. Eesti viipekeelne tõlkerobot

Eesti Vaegkuuljate Liidu hinnangul on Eesti jäänud kuulmispuude osas Euroopa Liidu ligipääsetavuse direktiivi nõuete täitmisel maha, seejuures ei ole viipekeelse kogukonna erivajadustega piisavalt arvestatud, mistõttu suur osa nii päevakajalisest kui iseseisvaks toimetulekuks vajalikust informatsioonist nendeni ei jõua. Projekti eesmärk on luua eesti viipekeelse tõlkeroboti prototüüp, mida saaks otse või edasiarendusena kasutada avalike teenuste, kultuuri ja informatsiooni ligipääsetavaks muutmiseks nii meedia- kui muudes digitaalsetes infoedastuskanalites.

Projekti kontakt Riigikantseleis: Kairit Viidalepp, kairit.viidalepp@riigikantselei.ee, 5646 7281

Projekti kestus: 2024–2028

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Loe projektist lähemalt: **[Eesti viipekeelne tõlkerobot](#)**

Uuendatud 29.09.2025

1.1.3. Digitaalse õppevara ja -halduskeskkondade levikumudeli ja tehnilise prototüübi loomine

Projekti käigus analüüsitakse ja prototüübitakse nn „õppevara turuplatsi“ lahendust, mis võimaldaks eeskätt õpetajatel, aga ka teistel huvilistel, tutvuda saadaoleva õppevaraga ning soetada just endale kindlal ajahetkel vajalikku õppevara mugavalt ja kiiresti. See tähendab, et lahendus kombineerib endas nii maksevahendit kui ka minimaalsetele kvaliteedistandarditele vastavuse kontrollmehhanismi. Tulemusena saab õpetaja enda aega säästes tutvuda ühes kohas erinevate usaldusväärsete õppevara valikutega ning valida oma õpilaste jaoks kõige paremini sobivat õppevara.

Projekti kestus: 2024–2026

Projekti rahastati avaliku sektori innovatsioonifondist

Loe lähemalt: [Digitaalse õppevara ja -halduskeskkondade levikumudeli ja tehnilise prototüübi loomine](#)

Uuendatud 29.09.2025

1.2. Justiitsvaldkond (innovatsioonifond)

Uuendatud 12.02.2026

1.2.1. Uudsed tehnoloogilised lahendused keelatud esemete ja ainete avastamiseks vanglates

Vanglates on suur väljakutse, kuidas tuvastata keelatud aineid ja esemeid kinnipeetavate külastelt ning vanglasse saadetud pakkidest. 2022. aastal külastas vanglaid üle 11 000 inimese, kellest vähemalt 3000 osalesid pikaajalistel kokkusaamistel kinnipeetavatega. Statistika näitab, et narkootikumidega seotud kriminaalmenetluste arv suurenes 2022. aastal 345% võrreldes eelneva aastaga. Enamik neist menetlustest algatati pärast positiivse uriiniproovi leidmist kinnipeetavatel, kes osalesid pikaajalisel kokkusaamisel.

Projekti kestus: 2023–2025

Projekti rahastati avaliku sektori innovatsioonifondist

Loe lähemalt: [Uudsed tehnoloogilised lahendused keelatud esemete ja ainete avastamiseks vanglates | Riigikantselei](#)

Uuendatud 29.09.2025

1.3. Kliima ja keskkond (innovatsioonifond)

Uuendatud 29.09.2025

1.3.1. Keskkonnasõbraliku asfaltteekatendi väljatöötamine ja katsetamine Viimsi näitel

Teedehitusega kaasneb oluline kasvuhoonegaaside heide. Üks võimalus olukorra muutmiseks on väiksema süsinikujäljega materjalide kasutamine.

Bituumenile asfaldis võimalikult suures mahus asenduse leidmine vähendaks soovimatut

keskkonnamõju ja pakuks leevendust ka periooditi esinevatele kättesaadavuse probleemidele ja hinnakõikumistele.

Projekti kestus: 2023–2025

Projekti rahastati avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti lõpparuanne | 764.21 KB | docx

Loe lähemalt: **Keskkonnasõbraliku asfaltteekatendi väljatöötamine ja katsetamine Viimsi näitel**

Uuendatud 30.09.2025

1.3.2. Korduskasutatavate pakendite ringlusmudeli arendamine

Pakendijäätmete teke on suur ja kasvab hoolimata sellest, et kasutusele on võetud järjest kergemad pakendimaterjalid. Järjest enam on kasvanud ühekordselt kasutatavate ja kiirelt tarbitavate toodete tarbimine. Probleemiga võitlemisel on leitud, et korduskasutuspakendite kasutamise edendamine on mõjusaim pakendijäätmete vähendamise viis. Riik on proovinud muutust käivitada regulatsiooni ja toetustega, aga see ei ole olnud piisav. Turule on tekkinud küll esimesed korduskasutuslahenduste pakkujaid, kuid kuna lahendused ei ühildu on omaksvõtt kaupmeeste ja tarbijate poolt vähene ning turumahud väikesed.

Projekti kestus: 2023

Projekti rahastatati avaliku sektori innovatsioonifondist

Loe projektist lähemalt: **[Korduskasutatavate pakendite ringlusmudeli arendamine](#)**

Uuendatud 30.09.2025

1.3.3. Hoone indikatiivse energiatõhususe klassi reaalsamas määramine ning energiatõhususearu järelvalve automatiseerimine

Projekti eesmärk on saada parem ülevaade Eesti hoonefondi energiatõhususest, suurendada energiamärgiste arvu, usaldusväärsust ning parandada ETA-märgiste kui ka ehituse kvaliteeti. Projekt toetab „Eesti 2025“ strateegias seatud eesmärke ja Euroopa Liidu üldist kliimapoliitikat ning aitab Eestit teel kliimaneutraalsuseni. Projekti raames katsetatakse ja töötatakse välja automatiseeritud lahendused, mis võimaldavad paremat andmete kogumist, analüüsimist ja kontrollimist hoonefondi energiatõhususe kohta.

Projekti kestus: 2024–2026

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti kontakt Riigikantseleis: Kairit Viidalepp, kairit.viidalepp@riigikantselei.ee, 5646 7281

Loe projektist lähemalt: [Hoonete energiatõhusus](#)

Uuendatud 30.09.2025

1.3.4. Nutipoide võrgustiku arendamine

Kvaliteetne ja kogu mereala hõlmav keskkonna- ja navigatsiooniinfo on tänapäevase meremajanduse toimimise, keskkonnasäästliku merekeskkonna haldamise ning mere julgeoleku ja ohutuse tagamise lahutamatu osa, sest reaalajas edastatav info aitab (kulu) efektiivselt ennetada mereõnnetusi, reageerida operatiivset merereostusjuhtumitele enne selle kaldale jõudmist ning suurendab julgeoleku vaates ka mereolukorrateadlikkust.

Projekti kestus: 2024–2028

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti kontakt Riigikantseleis: Kairit Viidalepp, kairit.viidalepp@riigikantselei.ee, 5646 7281

Loe projektist lähemalt: [Nutipoide võrgustik](#)

Uuendatud 30.09.2025

1.3.5. Jäätmeandmete tõesuse ning jäätmete kogumise ja käitlemisega seotud mõjude ja tulemuste hindamise mudeli loomine

Projekti fookuses on jäätmehoolduse andmete probleemi lahendamine läbi tööriistade kogumi ehk omavalitsuse töölaua, kus jäätmehoolduse tegevused ja andmed on reaalajas jälgitavad ja mõõdetavad, sisaldavad vajalikke tõeseid andmeid ning on mõõdikute alusel hinnatavad. Digitaliseeritud reaalaja lähedased käitlustoimingute andmed muudavad kogu käitlusahela läbipaistvaks ja võrreldavaks ning vähendavad sidusrühmade jäätmeandmete kogumise ja esitamisega seonduvat halduskoormust.

Jäätmeandmete tõesuse ning jäätmete kogumise ja käitlemisega seotud mõjude ja tulemuste hindamise mudeli loomisega

- kõrvaldatakse puudused omavalitsuse jäätmete käitlemisel tekkivate andmete tõesuse ning jäätmete käitlemisel saavutatavate tulemuste tuvastamisel
- väheneb reaalaja lähedase andmehalduse kaudu jäätmevaldkonna järelevalveorganitel ajakulu probleemsete olukordade tuvastamisel ja menetlemisel

Projekt viiakse läbi Tartu vallas.

Projekti kestus: 2025 - 2027

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti kontakt Riigikantseleis: Elisabeth Luisk, elisabeth.luis@riigikantselei.ee, 5390 5063

Loe projektist lähemalt Tartu valla koduleheküljelt: **Jäätmeandmete toesuse ning jäätmete kogumise ja käitlemisega seotud mõjude ja tulemuste hindamise mudeli loomine**

Uuendatud 08.12.2025

1.4. Kultuur ja sport (innovatsioonifond)

Uuendatud 29.09.2025

1.4.1. Liikumisretsepti sekkumise väljatöötamine ja katsetamine

1.5. Põllumajandus (innovatsioonifond)

Uuendatud 29.09.2025

1.5.1. Kestliku toidusüsteemi rohefoor

Eesti põllumajandussektori kasvuhoonegaaside heide on viimastel aastatel pigem tõusutrendis. Seega seisab sektor silmitsi küsimusega, kuidas kujundada oma tegevused ümber nii, et need vastaksid keskkonna- ja kliimaeesmärkidele, samal ajal suurendades ka tootlikkust. Selleks on senisest enam vaja andmekogudes olevaid andmeid kasutusele võtta, et nende põhjal teha arukad otsused, kuidas liikuda rohelepe eesmärkide täitmise suunas.

Projekti kestus: 2024–2028

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti kontakt Riigikantseleis: Kadi Villers, 5665 3148, kadi.villers@riigikantselei.ee

Loe projektist lähemalt: **Kestliku toidusüsteemi rohefoor**

Uuendatud 30.09.2025

1.6. Riigirahandus ja -haldus (innovatsioonifond)

Uuendatud 29.09.2025

1.6.1. Turvaline andmete ristikasutus

-
-
-

EESTI STATISTIKA

Eesti andmemajanduse potentsiaal on lai, kuid seda pärsib piisavalt turvaliste ja paindlike lahenduste puudumine, mis võimaldaks sektorite vahel andmeid tõhusalt taaskasutada. Tarvis on tihedat koostööd riigi ja erasektori vahel, et luua innovaatilised lahendused andmete võimalikult aktiivseks, turvaliseks ja läbipaistvaks kasutamiseks.

Projekti meeskond on võtnud eesmärgi arendada metoodilist, tehnilist ja õiguslikku raamistikku, et võimaldada turvalist andmete jagamist sektorite vahel ning toetada andmemajanduse arengut ja vähendada praegu kogutavate andmete mahtu. Projekti tulemused aitaksid nii riigi- kui ka erasektoril luua paremaid andmepõhiseid teenuseid.

Projekti kestus: 2025–2027

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti kontakt Riigikantseleis: Kadi Villers, 5665 3148, kadi.villers@riigikantselei.ee

Loe projektist lähemalt Statistikaameti kodulehelt: [Innofondi projekt](#)

Uuendatud 30.09.2025

1.6.2. Poliitikakujundamise otsuste ettevalmistamist toetav tekstiandmete targa otsingu lahendus

Ühiskonnal on üsna selge ootus, et poliitikakujundamise otsused tugineksid andmetele. Samas andmeid on üha rohkem ja otsustusprotsessid üha kiiremad. Kogu olemasoleva asjakohase info kasutamine otsuste ettevalmistamisel eeldab, et teeme seda järjest suuremas mahus ning kiiremini.

Projekti kestus: 2023–2025

Projekti rahastati avaliku sektori innovatsioonifondist

Loe projektist lähemalt siit: [**Tekstiandmete targa otsingu lahendus**](#)

Uuendatud 30.09.2025

1.6.3. Võrgustikupõhine riskianalüüs

Maksu- ja Tolliameti (MTA) projekti eesmärgiks on automatiseerida ja tõhustada andmete analüüsi, et paremini tuvastada ja hallata maksudega seotud riske. Süsteemi eesmärgiks on tuvastada andmetes olulisi seoseid, mustreid ja riske, teha täpsemaid prognoose ja leida viise, kuidas tööprotsesse tõhustada, sh vähendada ettevõtjate administratiivset koormust ja vähendada ebavajalikke kontakte MTAg.

Projekti kestus: 2024–2025

Projekti rahastati avaliku sektori innovatsioonifondist

Loe projektist lähemalt: [Võrgustikupõhine riskianalüüs](#)

Uuendatud 30.09.2025

1.6.4. Vabariigi Valitsuse kriisikindla töövahendi prototüübi loomine

Projekti eesmärk on luua Vabariigi Valitsuse järgmise põlvkonna kriisikindla töövahendi prototüüp, mis toetab valitsuse töökorraldust erinevates olukordades. Lahendus kasutab kaasaegseid tehnoloogiaid ja tehisintellekti (AI), et tagada kvaliteetne ja läbipaistev otsuste tegemine, vähendades käsitööd istungi protsessis ning optimeerides andmete kasutamist.

Projektiga uuritakse ja testitakse töövahendi tehnilist teostatavust, arendades välja toimiva prototüübi.

Projekti kestus: 2025–2027

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti kontakt Riigikantseleis: Regina Tagger, 5690 2339, regina.tagger@riigikantselei.ee

Loe projektist lähemalt: [valitsuse kriisikindla töövahendi prototüüp](#)

Uuendatud 30.09.2025

1.6.5. Süvaõppe kasutusvõimalused ruumiandmete hõivel

Kaardiandmete keskmine vanus on 10 aastat, mis tähendab, et kaardid ei kajasta õigesti kiiremini muutuvaid nähtusi. Kasutajate vajadused on samas reaalsajalised ja iga aastaga kasvavad. Oleme olukorras, kus igal aastal jääb suur osa kaardiandmetest uuendamata, sest kaardistajaid ei ole tööturul piisavalt. Kaardistajate arvu suurendamine ei ole samas jätkusuutlik. Vaja on nutikamaid lahendusi, mis vähendaksid käsitöö mahtu.

Projekti kestus: 2024–2028

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti kontakt Riigikantseleis: Eneli Saabas, eneli.saabas@riigikantselei.ee, +372 5675 4144

Loe projektist lähemalt: **Süvaõppe kasutusvõimalused ruumiandmete hõivel**

Uuendatud 30.09.2025

1.6.6. Aruait

Projekti Aruait (ingl. *Reason Reserve*) eesmärk on valmistada ette reeglid ja tehnilised lahendused selleks, et Eesti avalik sektor saaks tulevikus turvaliselt kasutada iseseisvalt tegutsevaid tehisintellekti assistente.

Täna suhtlevad inimesed riigiga ise – täidavad taotlusi, liiguvad portaalide vahel ja haldavad infot. Tulevikus hakkavad seda üha enam tegema tehisaru assistendid, mis ajavad asju inimese eest automaatselt ja taustal.

Illustratsiooni on loonud tehisaru

Projekti käigus lahendatakse küsimused, kuidas turvaliselt delegeerida neile ülesandeid, anda volitusi, pidada dialoogi ja teha õiguslikult siduvaid toiminguid.

Samuti piloteeritakse vähemalt üht täisautomaatset teenust avaliku ja erasektori vahel või inimest esindava agendi vahel, ilma et inimene peaks sekkuma. Selleks võib olla mõne loa taotlemine või näiteks planeeringutega seotud menetlus.

Projekti kestus: 2026-2028

Projekti toetab Riigikantselei avaliku sektori innovatsioonifond.

Projekti maksumus: kuni 1 mln eurot

Projekti kontakt Riigikantseleis: Eneli Saabas, eneli.saabas@riigikantselei.ee

Projektijuht Riigi Infosüsteemi Ametis: Anni Lehari, aruait@ria.ee

Loe projektist lähemalt: [Aruait](#) | [RIA](#)

Uuendatud 31.07.2026

1.6.7. RuumHuub

Illustratsiooni on loonud tehisaru

"**Ruumhuub**" on koondnimi kolmele projektile, mille eesmärgiks on andmepõhiste ja automatiseeritud

tööriistade abil ühtlustada ja kiirendada arendusi ettevalmistavaid maakasutusotsuseid ja planeeringuid, tagades tegevuste prognoositavuse ning soodustades seeläbi investeerimiskindlust Eestis.

1. **Andmemudeli põhised tõhusad planeeringumenetlused** – keskendub planeeringuotsuste kiirendamisele andmepõhise planeerimise abil, ehk projekti keskmes on planeeringuandmete standardiseerimine.
2. **Andmete koosvõime ja automaatsed arenduste eelotsused** – keskendub planeerimis- ja ehitustegevuse andmete koosvõimele maakatastri, kinnistusraamatu ning keskkonnamõju hindamise andmetega. Projektis katsetatakse, kuidas arendajad, kohalikud omavalitsused ja teised osapooled saaksid eri seaduste alusel kehtestatud kitsenduste ja tingimuste kohta standardiseeritud andmed ühest kohast ning kuidas automatiseeritud ruumiandmetööriistade kasutamine toetaks otsuste tegemist planeeringumenetluse eri etappides.
3. **Kiirelt kitsendustest ehituseni** – projektis arendatakse ja katsetatakse eelotsustuse lahendusi ning automaatkontrolle, mis tuginevad eri valdkondade ruumiandmetele, sealhulgas eraõiguslike kokkulepete, muinsuskaitse, looduskaitse ja geoloogia andmetele. Projekti tulemusena valideeritakse parimad praktikad ning otsustustööriistade prototüübid, mis annavad kõigile kaasatud osapooltele selge ülevaate asukohaga seotud võimalustest, piirangutest ja reeglitest. See aitab kiirendada ehitamist ja maakasutust suunavate otsuste tegemist.

Projektide kestus: 2026 - 2029

Projekte rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti kontakt Riigikantseleis: Kairit Viidalepp, kairit.viidalepp@riigikantselei.ee, 5646 7281

Uuendatud 05.08.2026

1.6.8. Turvaline on-premise eestikeelne tehisaru transkriptsiooni- ja tekstitöötluslahendus

Illustratsiooni on loonud tehisaru

Projekti eesmärk on katsetada ja piloteerida asutusesisest tehisintellektil põhinevat lahendust juurdepääsupiiranguga andmete töötlemiseks ning hinnata selle sobivust diplomaatilise teabe kogumise, töötlemise ja kasutamise toetamiseks reaalses tööprotsessis.

Projekti kestus: 2026-2027

Projekti toetab Riigikantselei avaliku sektori innovatsioonifond.

Projekti maksumus: kuni 614 000 eurot

Projekti kontakt Riigikantseleis: Eneli Saabas

Projektijuht Välisministeeriumis: Riho Lodi, Välisministeerium riho.lodi@mfa.ee

Loe projektist lähemalt: [Välisrahastus](#) | [Välisministeerium](#)

Uuendatud 17.08.2026

1.7. Siseturvalisus ja kriisikindlus (innovatsioonifond)

Uuendatud 29.09.2025

1.7.1. Taskusireen: kiire, täpne ja toimepidev ohuteavitus igaühe põues

Taskusireen on ainulaadne tehnoloogia, mille abil saadetud teavitus liiguks hetkega saaja nutitelefonile ja annaks suurest ohust märku nii heli-, valguse kui ka vibratsiooniga. Seda isegi juhul, kui telefon on lülitatud vaiksele režiimile või mobiilside operaatori võrk ei toimi. Nii oleks see justkui iga telefoniomaniku isiklik taskus kaasas kantav sireen. Taskusireeni tehnoloogia põhineb kõrgete mastide 5G meediaedastuse võimekusel. Praegu ei ole sellist lahendust veel kusagil maailmas kasutusel. Eesti eesmärk on innovatiivset tehnoloogiat testida ja sobivuse korral kasutusele võtta. Kui test õnnestub, on sellel lahendusel tänases julgeolekuolukorras ka suur ekspordipotentsiaal.

Projekti kestus: 2024–2027

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti kontakt Riigikantseleis: Elisabeth Luisk, elisabeth.luisk@riigikantselei.ee, 5390 5063

Loe projektist lähemalt: **Taskusireen**

1.7.2. Autonoomne mehitamata õhusõiduki süsteem linnaruumis

PPA eesmärk on välja töötada autonoomne mehitamata õhusõiduki süsteem, mis hakkaks reageerima erinevatele sündmustele (nt inimkannatanuteta liiklusõnnetused jm). Uuenduslik lahendus võimaldab fikseerida sündmuspaika kiiremini ja täpsemalt kui mehitatud patrullüksused. Linna tugipunktidest väljuvad õhusõidukid talletavad vajalikud andmed ning edastavad need automaatselt menetlemiseks. See süsteem säästab politsei väärtuslikku inimressurssi, mida saab kasutada olulisemates valdkondades nagu kuritegude uurimine ja avaliku korra tagamine.

Projekti kestus: 2025–2027

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti kontakt Riigikantseleis: Regina Tagger, 5690 2339, regina.tagger@riigikantselei.ee

Loe projektist lähemalt: [Autonoomne mehitamata õhusõiduki süsteem](#)

Uuendatud 30.09.2025

1.7.3. Autonoomne robotlaev idapiiri piiriveekogudele

Politsei- ja Piirivalveamet

Projekti eesmärk on tõsta piirivalvamise võimekust piiriveekogudel läbi uue automatiseeritud kompleksslahenduse, mis võimaldaks võimelünkade lahendamist nii vee all, peal kui õhus, täiendades piirivalve olukorrateadlikkust ja saavutades reaajas parim ülevaade piiril ja piiriveekogudel toimuvast.

Projekti kestus: 2025–2028

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Loe projektist lähemalt: [Autonoomne robotlaev idapiiri piiriveekogudele](#)

Uuendatud 01.10.2025

1.7.4. Digiplatvormide süsteemsete riskide analüüsi tööriist

TARBIJAKAITSE JA TEHNILISE JÄRELEVALVE AMET

Projekti eesmärk on vähendada negatiivseid mõjusid demokraatlikele protsessidele ja ühiskondlikule sidususele, mis tulenevad sotsiaalmeediaplatformidel levivast välisest mõjutustegevusest, pettustest ja ebaseaduslikust sisust.

Projekti kestus: 2025–2028

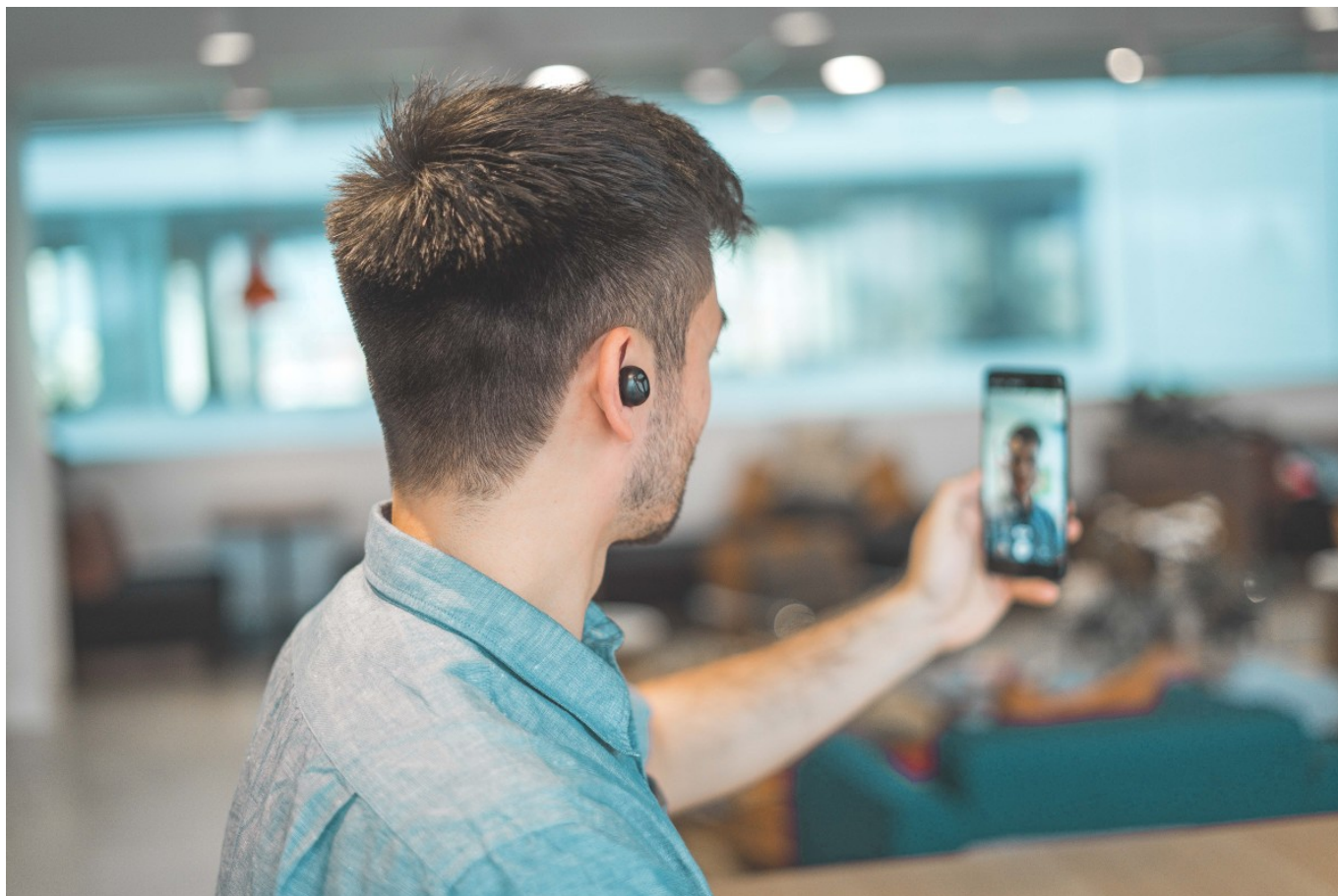
Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti kontakt Riigikantseleis: Kadi Villers, 5665 3148, kadi.villers@riigikantselei.ee

Loe projektist lähemalt Tarbijakaitse ja tehnilise järelevalve ameti kodulehelt: [Digiplatvormide analüüsi tööriist](#)

Uuendatud 01.10.2025

1.7.5. Uue põlvkonna 112: kaasaegne ligipääsetav hädaabiühendus kõigile

Kõigil inimestel peavad olema võrdsed võimalused hädaabiteenuse saamiseks, kuid praegu see ei ole nii. Häirekeskuses on kasutusel lahendus, kus abivajajaga suheldakse kas audiokõne või SMS-vahendusel, mis aga ei sobi kõigile.

Uus ja kaasaegne 112 peab täiendavate suhtluskanalite (nt videokõned koos tõlkevõimalustega, reaajas tekstivestlus, jmt) kasutuselevõtu kaudu tagama ligipääsu ka vaegkuuljatele, liitpuudega inimestele, võõrkeelsele sihtgrupile, vägivalda ohvriks langenutele ja teistele.

Ka uue põlvkonna noortele võivad uued lahendused senistest enam sobida.

Lisaks peab lahendus andma võimaluse täiendavaks infoallikaks kiirabile, politseile, päästjatele jt operatiivasutustele.

Projekti kestus: 2023–2026

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti kontakt Riigikantseleis: Elisabeth Luisk, elisabeth.luisk@riigikantselei.ee, 5390 5063

Loe projektist lähemalt: [Uue põlvkonna 112](#)

Uuendatud 30.09.2025

1.7.6. LifeSaver – hädaabiteenuste strateegilise juhtimise platvormi arendamine

Eestis on kõigil inimestel õigus saada erakorralist arstiabi, kuid praegune hädaabiteenuste süsteem seisab silmitsi mitmete probleemidega. Suurenev väljakutsete arv, kasvavad kulud ja pikenevad reageerimisajad mõjutavad teenuse kättesaadavust, eriti maapiirkondades. Selleks, et parandada teenuse kvaliteeti ja tagada kiirem abi, arendatakse välja uus strateegilise juhtimise platvorm. See aitab optimeerida ressursside kasutust, parandada reageerimisvõimet ning rakendada andmepõhiseid ennustusi paremate otsuste tegemiseks.

Projekti kestus: 2025–2027

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti kontakt Riigikantseleis: Kadi Villers, 5665 3148, kadi.villers@riigikantselei.ee

Loe projektist lähemalt Terviseameti kodulehelt: [Lifesaver](#)

1.7.7. TarkRisk - tehisaru abiline kriisivalmiduse tõstmisel

Projekti TarkRisk eesmärk on luua ja katsetada vähemalt kolmes KOV-is tehisintellektil põhinevat prototüüpi, mis toetaks kohalikke omavalitsusi riskianalüüside, võimeanalüüside ja kriisiplaanide koostamisel.

Kavandatud katsetus annab ülevaate, kas TI lahendus aitab riskiplaanide koostamist kiirendada, ühtlustada nende kvaliteeti ja tugevdada andmepõhist otsustamist. Eduka katsetuse tulemused on aluseks lahenduse edasisele arendamisele ja võimalikule kasutusele ka teistes omavalitsustes.

Projekti kestus: 2026-2028

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti kontakt Riigikantseleis: Eneli Saabas, eneli.saabas@riigikantselei.ee, 5675 4144

Loe projektist lähemalt: <https://riigikantselei.ee/tarkrisk-tehisaru-abiline-kriisivalmiduse-tostmisel>

Uuendatud 09.06.2026

1.8. Tervis ja sotsiaalvaldkond (innovatsioonifond)

Uuendatud 29.09.2025

1.8.1. Vähivaldkonna andmepõhise otsustamise juhtimislaua arendamine ja katsetamine

Vähk on muutumas krooniliseks haiguseks, mille esinemissagedus on järjepidevas tõus. Aastaks 2030 ennustatakse hinnanguliselt 11 000 uut vähijuhtu aastas, mis on veerandi võrra rohkem kui aastal

2015. See paneb olulise lisakoormuse Eesti tervishoiusüsteemile.

Praegu puuduvad struktureeritud ja kvaliteetsed reaalajas kogutavad patsiendipõhised vähiandmed.

Andmed paiknevad erinevates infosüsteemides, puuduvad üleriiklikult ühtsetel alustel kogutud andmed ja nende kogumiseks kokku lepitud definitsioonid, mistõttu andmeid ei ole võimalik tõhusalt töödelda.

Nende probleemide lahendamine on võimalik, kui suudame parandada andmete kogumist ja haldamist, mis võimaldaks tervishoiutöötajatel teha paremaid ja kiiremaid otsuseid ning seeläbi leevendada tervishoiusüsteemi koormust.

Projekti kestus: 2025–2028

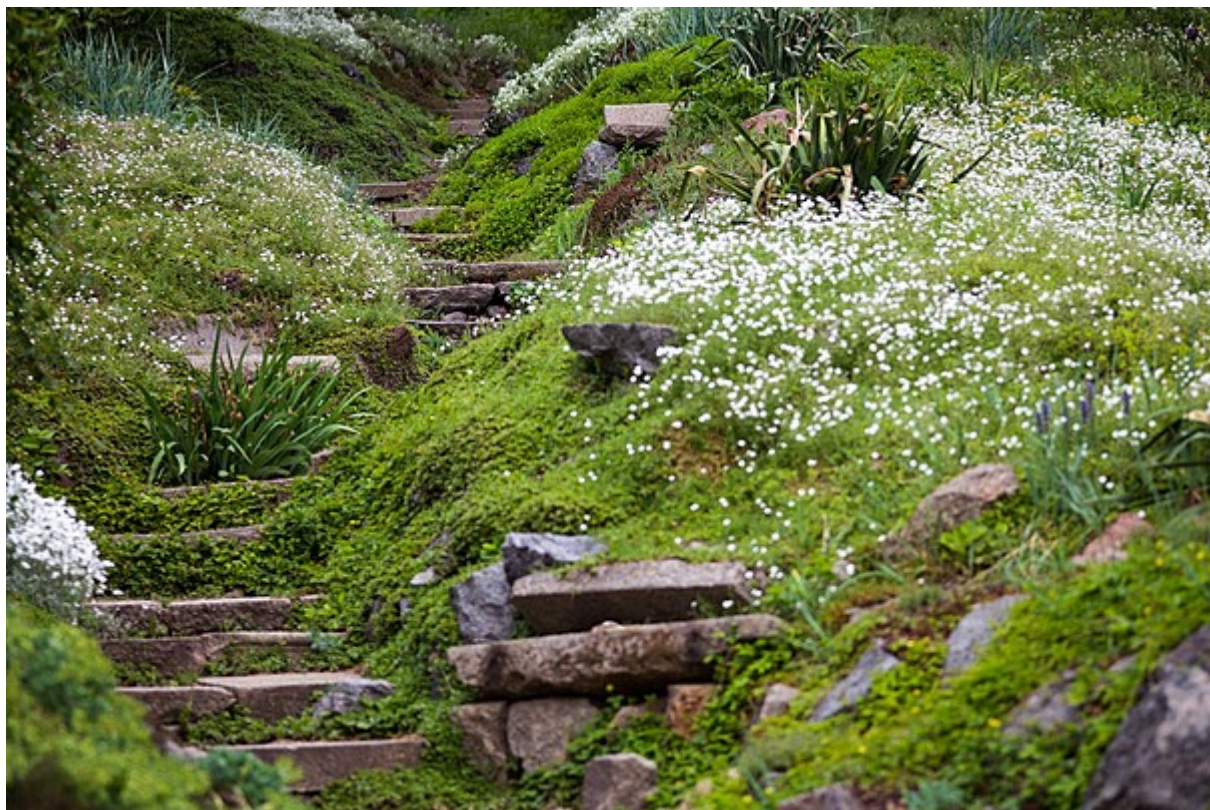
Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti kontakt Riigikantseleis: Kadi Villers, 5665 3148, kadi.villers@riigikantselei.ee

Loe projektist lähemalt: **[Vähivaldkonna andmepõhise otsustamise juhtimislaud](#)**

Uuendatud 30.09.2025

1.8.2. Vaimse tervise astmelise abi piloteerimine

Vaimse tervise häired on Eestis laialdaselt levinud ning üha süvenev probleem – depressioonirisk on igal neljandal (27,6%) ja üldistunud ärevushäire risk igal viiendal (20%) täiskasvanul.

Samas on vaimse tervise teenuste kättesaadavus jätkuvalt piiratud, kuna praegu rakendatav sobitatud abi (*matched care*) mudel ei ole suutnud kasvanud vajadustega kohaneda. Süsteemi koormavad pikaajalised kitsaskohad – spetsialistide nappus, pikad ootejärjekorrad ning piirkonniti ebaühtlane teenuste kättesaadavus.

Probleemi lahendamiseks on vajalik süsteemne teenuste ümberkorraldamine astmelise abi põhimõtetel ja nutikate lahenduste kasutuselevõtmine.

Projekti kontakt Riigikantseleis: Elisabeth Luisk, elisabeth.luisk@riigikantselei.ee, 5390 5063

Projekti kestus: 2025–2029

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Loe projektist lähemalt Sotsiaalministeeriumi kodulehelt: **[Vaimse tervise astmelise abi piloteerimine](#)**

Uuendatud 01.10.2025

1.8.3. Kõnetuvastus radioloogidele

Regionaalhaigla

Radioloogidele loodav kõnetuvastuse arvutiprogramm pakub lahendust probleemile, kus suur osa tööajast kulub uuringuvastuste käsitsi trükkimisele, mis vähendab uuringute menetlemise kiirust ja suurendab järjekordi. Eestis on juba niigi tuntav nii radioloogide kui ka teiste arstide nappus, mistõttu on vajalik töövoogu lihtsustavate abivahendite kasutuselevõtt. Hetkel puudub kõnetuvastus, mis suudaks usaldusväärselt ja erialaspetsiifilist terminoloogiat arvestades radioloogide tööle toeks olla.

Projekti kestus: 2015-2027

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti kontakt Riigikantseleis: Kairit Viidalepp, kairit.viidalepp@riigikantselei.ee, 5646 7281

Loe projektist lähemalt Põhja-Eesti Regionaalhaigla kodulehelt: [Kõnetuvastus radioloogidele | Regionaalhaigla](#)

Uuendatud 05.11.2025

1.9. Transport ja taristu (innovatsioonifond)

Uuendatud 29.09.2025

1.9.1. Sildade toimivuse ja konstruktsiooni seisukorra hindamise eksperimentaalarendus

Sildade seisukordade diagnoosimisel ei ole Transpordiametil häid tehnilisi vahendeid. Tänane praktika piirdub välimiste kahjustuste hindamisega, mille põhjal otsustatakse kas silda saab remontida või vaja sild maha lammutada ja rajada selle asemel uus.

Projekti kontakt Riigikantseleis: Elisabeth Luisk, elisabeth.luisik@riigikantselei.ee, 5390 5063

Projekti kestus: 2023–2026

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Loe projektist lähemalt: **[Sildade toimivuse ja seisukorra hindamise eksperimentaalarendus](#)**

Uuendatud 30.09.2025

1.9.2. Äärealade veeringsüsteemi arendamine

Eestis saab eraveevärgidest vett ligikaudu 12,4% elanikkonnast, kelle joogivee kvaliteedi üle riik otsest järelevalvet ei teosta. 2019. aastal Keskkonnaministeeriumi poolt tellitud uuringus selgus, et hajaasustuse piirkondade salv- ja puurkaevude vesi vastas nõuetele vaid 29% kaevudest.

Olukord on eriti murettekitav piirkondades, kus põhjavesi on kaitsmata või nõrgalt kaitstud, mis hõlmab ligikaudu 50% Eesti territooriumist, sh Põhja-Eestit ja Lääne-Eesti saari. Probleem seab otsesesse ohtu hajaasustuste elanike joogivee kvaliteedi, mistõttu on Viimsi vald aktiivselt otsinud võimalusi põhjavee kaitseks valla territooriumil ning kutsus ellu projekti, mille keskmes on äärealade veeringlussüsteemi arendus ja katsetamine.

Projekti raames on kavas Prangli saare näitel välja töötada ning katsetada tarka reovee puhastus- ja taaskasutussüsteemi, mille eripäraks on võime mitte ainult puhastada reovett, vaid suunata see tagasi majapidamistesse taaskasutuseks, et vähendada põhjavee tarbimismahte.

Projekti kestus: 2025–2026

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti kontakt Riigikantseleis: Kadi Villers, 5665 3148, kadi.villers@riigikantselei.ee

Loe projektist lähemalt Viimsi Vallavalitsuse veebilehelt: [Äärealade veeringsüsteemi arendamine | Viimsi vald](#)

Uuendatud 30.09.2025

1.9.3. Liikuvusteenuste ja piletimüügi integreeritud andmevahetusplatvormi MaaS X-tee arendamine

Täna toimib transpordisüsteem isoleeritult - rong, tramm, buss, auto, parvlaev, lennuk, kergliikur jm - ning puudub terviklik vaade. Reisijatel on väga keeruline orienteeruda erinevate transpordiliikide vahel, mistõttu on sõitude terviklik planeerimine ja piletite soetamine vaevaline ja aega- ning teadmisi nõudev protsess.

Erinevatel transpordiliikidel (rong, buss, parvlaevad, mikromobiilsus, linna- ja maakonnaliinid, kommertsliinid samuti ka auto lühirent) on erinevad broneerimis- ja piletimüügikanalid ja nende rakendusliidesed (API-d) ei ühildu. Samuti puudub tsentraliseeritud viis erinevate API-de omavaheliseks ühendamiseks. Tervikuna puudub Eestis ühtne keskkond, mille kaudu saaks kasutaja oma teekonda ühistransporti ning alternatiivseid liikumisviise kasutades planeerida ning vajalikud piletid ühe korraga hankida.

Projekti kestus 2024–2026

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti kontakt Riigikantseleis: Kairit Viidalepp, kairit.viidalepp@riigikantselei.ee, 5646 7281

Loe projekti kohta lähemalt: [Maas X-tee arendamine](#)

Uuendatud 30.09.2025

1.9.4. Kauglootsimise pilootprojekt

Kauglootsimise innovatsiooniprojekti eesmärk on luua Eestis toimiv kauglootsimise teenuse kontseptsioon, testida erinevaid kauglootsimise lahendusi, arendada välja sellekohane tarkvara ja riistvara ning anda sisend ka õigusloome ja regulatsioonide täiendamiseks.

Projekti kestus: 2025–2028

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti kontakt Riigikantseleis: Kadi Villers, 5665 3148, kadi.villers@riigikantselei.ee

Loe projektist lähemalt Riigilaevastiku kodulehelt: [Projektid](#)

Uuendatud 01.10.2025

1.9.5. Dünaamiline liiklusjuhtimine Tallinnas

Projekti fookuses on luua dünaamiline liiklusjuhtimine Tallinna linnas - lahendada ristmike kinni sõitmise probleem, rakendada nõudluspõhiseid fooriprogramme ning integreerida need liikluse modelleerimise tarkvarasse.

Projekt keskendub nutikatele tehnoloogilistele lahendustele, mis võimaldavad liiklusvoogude reaalajas juhtimist ja optimeerimist. Lisaks analüüsitakse, kas ja millistel olulistel Tallinna teedel peaks kriisiolukorras toimima roheline laine süsteem.

Projekti kestus: 2025–2028

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti kontakt Riigikantseleis: Kairit Viidalepp, kairit.viidalepp@riigikantselei.ee, 5646 7281

Loe projektist lähemalt: **[Dünaamiline liiklusjuhtimine Tallinnas](#)**

Uuendatud 08.12.2025

1.9.6. DigiVesi: digitööriistad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengu juhtimiseks

"DigiVesi" projekt keskendub veemajandussüsteemide digitaliseerimisele ja andmepõhiste otsustustööriistade arendamisele. Projekti raames töötatakse välja ja testitakse uuenduslikke digitaalseid lahendusi, mis võimaldavad koguda, hallata ja analüüsida veemajandusega seotud andmeid reaalsajas. See hõlmab vee- ja kanalisatsioonitaristu seisundi jälgimist, investeeringute planeerimist ja operatiivjuhtimist, võttes arvesse nii taristu füüsilist vananemist kui ka muutuvat nõudlust ja keskkonnatingimusi.

Projekti kestus: 2025–2027

Projekti rahastatakse avaliku sektori innovatsioonifondist

Projekti kontakt Riigikantseleis: Kadi Villers, 5665 3148, kadi.villers@riigikantselei.ee

Loe projektist lähemalt: [Digivesi](#)

Uuendatud 30.09.2025

2. Innovatsiooniprogrammist käivitatud projektid

Sellest jaotusest leiad valdkondade kaupa projektid, mida on rahastatud avaliku sektori innovatsiooniprogrammist.

Uuendatud 12.02.2026

2.1. Haridus ja teadus (innovatsiooniprogramm)

Uuendatud 29.09.2025

2.1.1. Vajaduspõhine eesti keele õpe ja nõustamine muust rahvusest täiskasvanutele

Täiskasvanute eesti keele õppe projektis võeti fookusesse erinevate õppijate vajadused ning keeleõppe teekond. Ühe lahendusena töötati välja teenused kokkutoov eesti keele õppe digivärava prototüüp. Lisaks töötati keeleõppeks välja uudne lühivestluste formaat, Keelerulett, kus on võimalik tunni aja jooksul vestelda eesti keeles juhuslikus grupis etteantud teemadel.

Projektis olid esindatud Kultuuriministeerium, Integratsiooni SA, Haridus- ja Teadusministeerium, Sotsiaalministeerium, Töötukassa ja Siseministeerium.

Projekti toimumisaeg: 2020

Projekt viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

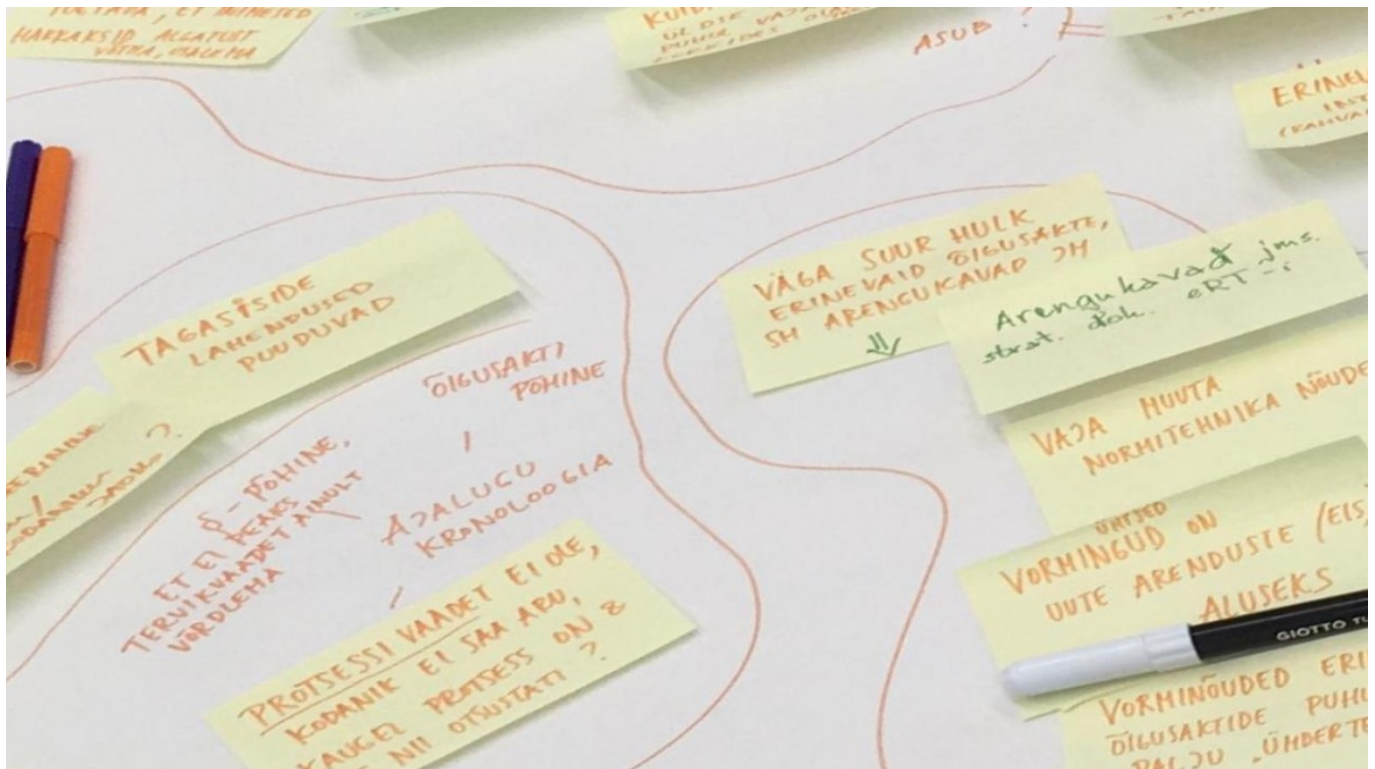
[Vajaduspõhine eesti keele õpe - lõpuesitlus.pdf](#) | 3.94 MB | pdf

Uuendatud 29.09.2025

2.2. Justiitsvaldkond (innovatsiooniprogramm)

Uuendatud 29.09.2025

2.2.1. Õigusloome tõhustamine

Projekti eesmärk oli luua terviklik õigusloome/poliitikakujundamise protsessi toetav kasutajasõbraliku IT-platvormi prototüüp, et toetada eelnõude koostajate ja teiste Eesti elust huvitatud inimeste läbipaistvat koosloomeprotsessi.

Projekti toimumisaeg: 2019

Projekt viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

[Õigusloome tõhustamine - lõpuesitlus.pdf | 2 MB | pdf](#)

Uuendatud 29.09.2025

2.3. Kaitsevaldkond (innovatsiooniprogramm)

Uuendatud 12.02.2026

2.3.1. Tahan ajateenistusse

Iga neljas noormees ei tule täna ajateenistusele eelnevasse tervisekontrolli, eakaaslaste hulgas kogetakse ajateenistusest kõrvalehoidmise osas üsnagi mõistvat suhtumist. Projektis keskendusime just noorte perspektiivile ning otsisime vastuseid küsimusele, kuidas saaksime teha nii, et nad väärtustaksid ajateenistust?

Tiim töötas välja lahendusi, kuidas vähendada takistusi, muresid nii ajateenistuse eel, kui väeossa saabudes:

- ✓ Varasemast “Klassiga ajateenistusse” projekti edust innustatuna võtsime kasutusele “sõpruskonna” mõiste—nüüdsest on võimalik ajateenistusse minna koos lähimate sõpradega. Katsetasime ka seda, kas klassiga koos tervisekontrolli tulek on noortele julgustavam ning kas see aitab neil teha otsuse ajateenistuse läbimiseks oma elus pigem varem kui hiljem. On selge, et mida vanemana noor

- ✓ ajateenistusse tuleb, seda enam elulisi takistusi tal on.
- ✓ Mõistes, et noori tuleb toetada ajateenistuseks valmistumisel ning erinevate takistuste nii teadvustamisel kui vähendamisel, vaatasime üle ka Kaitseressursside Ameti tegevused. Konsultandid aitavad noortel mõista, millised on ajateenistuseks vajalikud elukorralduslikud ettevalmistused ning annavad neile vajadusel nõu, kuidas toimida erinevate laenukohustuste, juriidiliste ja majanduslike küsimustega, jne.
- ✓ Disainisime ümber väeossa saabumise protsessi ehk formeerimise eesmärgiga vähendada teadmatust ning ärevust noorte hulgas. Koolitasime piloodi raames kahes väeosas tegevväelasi ja drillseersante (fookuses psühholoogia ning meeskonnaharjutused), et nad oskaksid paremini toetada noorte sõdurite kiiremat kohanemist, ühtsemate rühmade teket, kõrgemaid õpitulemusi ning sõdurite paremat ja kestvamat motivatsiooni.
- ✓ Töötasime välja ka ajateenistuse lõputunnistuse prototüübi. Lõputunnistusel on kaks eesmärki—et see aitaks noorel nii meenutada, mõtestada kui ka kirjeldada tööandjale oma kogemusi ning teisalt hõlbustaks tööandjatel mõista, milliseid praktikas rakendatavaid teadmisi ja kogemusi noor ajateenistuses omandanud on.

Tiimiliikmed

Kaitseressursside Amet: Astrid-Helena Teär, Marke Teppor, Merle Ulst

Kaitsevägi: Keith Tarakanov

Kaitseministeerium: Laura Toodu

Haridus- ja teadusministeerium: Karl Andreas Sprenk

Tiimi mentor Innotiimi poolt: Helelyn Tammsaar

Lahenduste arendustele aitasid kaasa: Grete Arro, Margus Tarmo Pihlakas ja Hannes Praks

Projekti toimumisaeg: 2021

Projekt viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

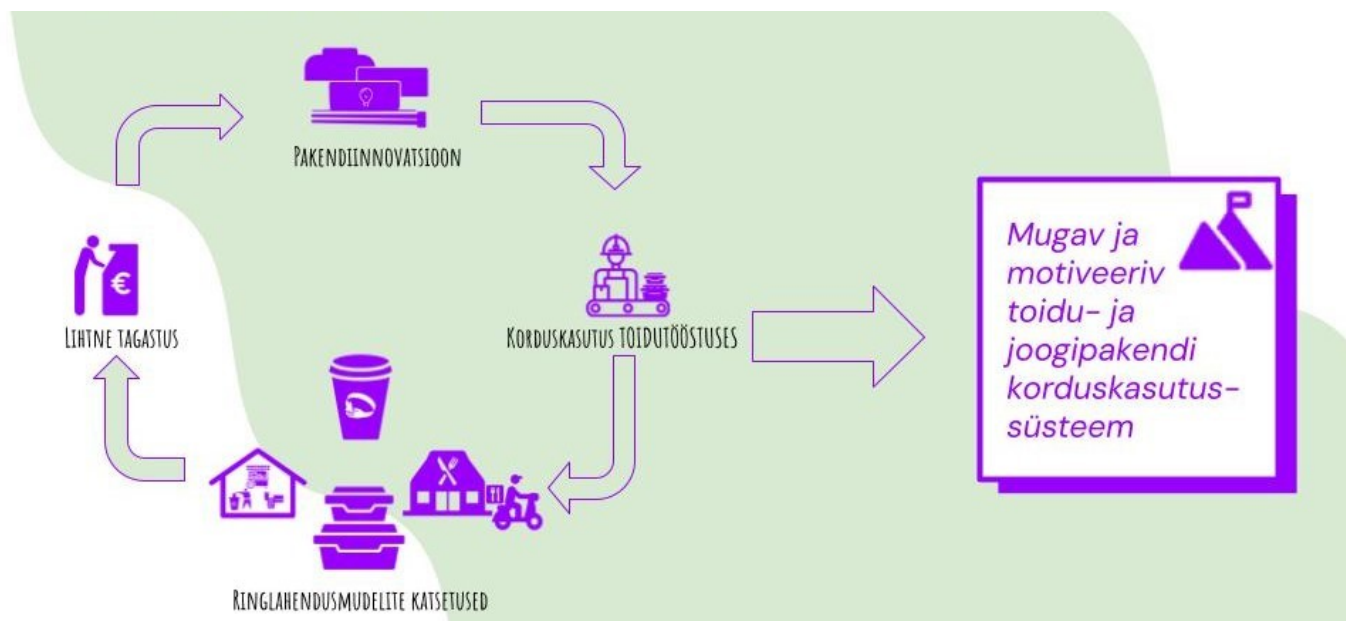
[Tahan ajateenistusse - lõpuesitlus.pdf | 10.31 MB | pdf](#)

Uuendatud 29.09.2025

2.4. Kliima ja keskkond (innovatsiooniprogramm)

Uuendatud 12.02.2026

2.4.1. Vähem ühekordset plastikut

Kuidas saaksime teha nii, et aastaks 2026. oleks korduskasutuspakend meie kõigi esimene valik?

Eestis tekib aastas keskmiselt 200 000 tonni pakendijäätmeid.

2020. aastal läbiviidud sortimisuuringu kohaselt on segaolmejäätmete koostises ca 30 % pakendijäätmeid, nendest enamuse moodustavad plastpakendijäätmed. Viimase 10 aasta jooksul ei ole segaolmejäätmetes pakendijäätmete osakaal vähenenud.

Probleem on väga mitmetahuline - oma osa pakendijäätmete vähendamises on nii pakenditootjatel, toidutootjatel, jaekaubandusel, restoranidel, ringlahenduse pakkujatel kui ka lõpptarbijatel.

PROJEKTI KÄIGUS PÜÜDSIME KORDUSKASUTUSPAKENDI SÜSTEEMI TAGANT TÕUGATA MITME ERINEVA NURGA ALT

- ✓ toetasime OÜ Ringo Eco RAKE uuringu taotlust EASile. Kahjuks EAS taotlust ei rahuldanud.
- ✓ püüdsime ellu kutsuda lokaalset, mitmete osapooltega pakendiringlussüsteemi Elva vallas. Kahjuks ei õnnestunud piisavalt suurt hulka kohalikke restorane ja kohvikuid kampa saada, et süsteem oleks

- ✓ tõhus olnud.
- ✓ püüdsime ellu kutsuda ristlevat ringluslahendussüsteemi, mille tulemusel oleks tarbijal võimalik tagastada korduskasutuspakend ükskõik millise ringluslahenduspakkuja kogumispunkti. Esimest katsetust plaaniti Tallinn-Tartu maantee äärsete tanklatega, et proovida ristleva ringluse lahendus järele kohvijoogi pakenditega. Projekti käivitades selgus, et kõik tanklaketid ei ole ühiseks katsetamiseks valmis, mistõttu projekt on hetkel pausil.

Projektis osalesid Keskkonnaministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Tallinna linn, Vastutustundlike Ettevõtete Foorum, Teeme Ära SA, Toiduliit, Selver. Innotiimi poolt olid projekti mentoriteks Merilin Truuväärt ja Ave Habakuk.

Projekti toimumisaeg: 2022

Projekt viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

[Vähem ühekordset plastikut - lõpuesitlus.pdf | 5.49 MB | pdf](#)

Uuendatud 11.09.2025

2.4.2. Toidu raiskamise vähendamine

Kuidas me saaksime teha nii, et kodudes läheks vähem toitu raisku?

Eestis visatakse aastas ära 167 tonni toitu, sellest 41% kodumajapidamistes.

Tänu kõrgele tootmiskvaliteedile Eestis kõlbavad paljud toiduained süüa aga ka peale “kõlblik kuni” kuupäeva. Seetõttu algatas tiim suure mõjuga lahendussuunana Eesti piimatööstuste toodete senise säilimistähtaja tähise „kõlblik kuni” ülemineku „parim enne” märgistusele.

Teise lahendusena testiti lastega peredes n-ö nutikat külmkappi, kus esmajärjekorras söömisele kuuluvad toiduained asetatakse eraldi tähistatud alale vältimaks nende äraviskamist.

Projektis olid esindatud maaeluministeerium, keskkonnaministeerium, sotsiaalministeerium, Saaremaa vald, Eesti Korteriühistute liit. Mentoriks Maarja Mõtus

Projekti toimumisaeg: 2021

Projekt viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

[Toidu raiskamise vähendamine - lõpuesitlus.pdf | 3.92 MB | pdf](#)

Uuendatud 30.09.2025

2.4.3. Prügi sorteerimine

Kuidas motiveerida inimesi prügi sorteerima?

Vestlused 26 Eesti inimesega näitasid, et tänane prügi sorteerimise korraldus on killustunud ja ebamugav.

Katsetasime uusi võimalusi motiveerimaks inimesi prügi sorteerima. Prügi sorteerimise eksperiment Kuressaares näitas, et ligi neljandik seni prügi mitte sorteerivatest inimestest on valmis kaasa tulema, kui teha sorteerimisega alustamine neile lihtsaks. Ühtsed prügimärgised ja sorteerimisjuhised on

tänaseks kasutusele võtnud kõik kolm Eestis tegutsevat pakendiorganisatsiooni.

Projekti toimumisaeg: 2019

Projekt viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

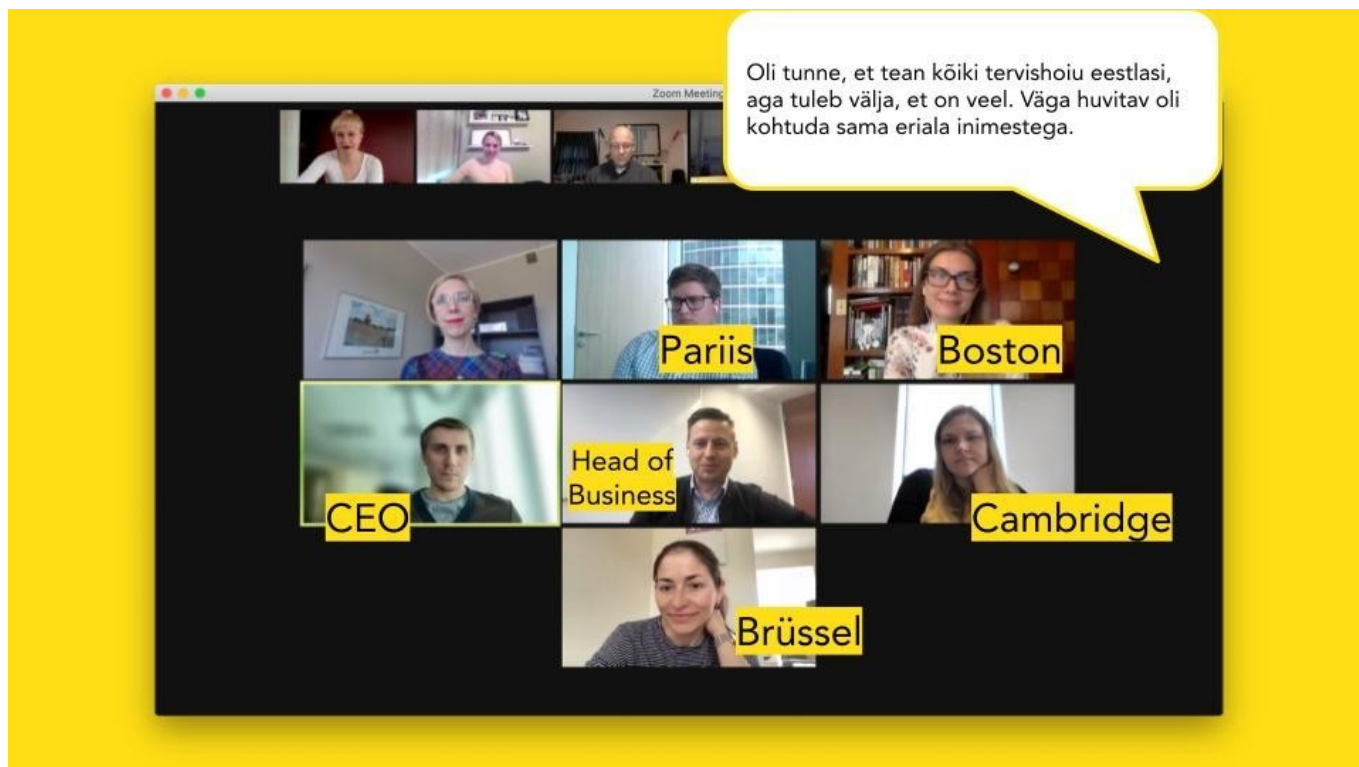
[Prügi_sorteerimine - lõpuesitlus.pdf | 6.82 MB | pdf](#)

Uuendatud 30.09.2025

2.5. Majandus (innovatsiooniprogramm)

Uuendatud 29.09.2025

2.5.1. Hajala eestlased äridiplomaatias

Kuidas me saaksime teha nii, et üle ilma elavad eestlased muutuksid osaks Eesti ärivõrgustikest?

Üle maailma elab hinnanguliselt 200 000 eesti juurtega inimest.

Seni on riik proovinud üle ilma elavaid eestlasi kõnetada eelkõige rahvusidentiteedi kaudu, pakkudes vahendeid, võimalusi ja toetust keele ja kultuuri hoidmiseks. Süsteemsema tähelepanuta on jäänud välismaal elavate eestlaste mitmekülgne professionaalne ekspertiis ja potentsiaal aidata kaasa Eesti majanduse tugevdamisele.

Tiim testis lahendusi, kuidas muuta nähtavaks ning aktiveerida võrgustik globaalsetest eestlastest, kes tahaksid Eesti elus kaasa lüüa oma erialaste teadmiste ja oskustega.

Projektis olid esindatud välisministeerium, Haridus- ja Noorteamet, kultuuriministeerium ja siseministeerium. Mentoriks Ave Habakuk

Projekti toimumisaeg: 2021

Projekt viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

Uuendatud 30.09.2025

2.5.2. Ettevõtja kontaktpunkt

Mõtleme lahendustele, mis aitavad alustaval ettevõtjal jalad alla saada. Kaugem eesmärk on koondada ettevõtjale vajaminev info, teenused ja kohustused ühte aknasse.

Projekti toimumisaeg: 2019

Projekt viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

Ettevõtja kontaktpunkt - lõpuesitlus.pdf | 2.98 MB | pdf

2.5.3. Elektroonne majutuskaart

Eesmärk on muuta majutusteenuse kasutajate registreerimine majutusettevõttesse kiiremaks ja mugavamaks nii, et see aitaks paremini kaitsta ka riigi sisejulgeolekut.

Projekti toimumisaeg: 2019

Projekt viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

[Elektroonne majutuskaart - lõpuesitlus.pdf](#) | 2.91 MB | pdf

2.6. Põllumajandus (innovatsiooniprogramm)

Uuendatud 12.02.2026

2.6.1. Kliimaneutraalne toidutootmine

Probleem

Sellest tulenevalt asuti lahendama probleemi, kuidas jõuda kliimaneutraalse toidutootmiseni? Küsimusele otsisid vastust Maaeluministeerium, Maaelu Teadmuskeskus, Keskkonnaministeerium, Maaelu Edendamise SA.

Projekti käigus selgus, et paljude põllumajandustootjate jaoks on äramajandamine olulisem keskkonna- ja kliimaeesmärkidest, seda enam, et neile tundub, et eelisseisus on need, kes keskkonnahoidlikult ei tegutse. Riigilt oodatakse piitsa asemel tuge ja nõustamist ning selgeid sõnumeid kliimaeesmärkide saavutamisel.

Projekti üheks lahendusideeks oli rohefoori e-teenus, mille abil põllumajandustootjad saaks näha, milline on nende tootmise hetkeseis ning millised muudatused aitaksid liikuda jätkusuutlikuma toidutootmise suunas.

Rohefoori metoodika väljatöötamiseks ja prototüübi loomiseks on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium saanud toetuse avaliku sektori innovatsiooni fondist. Projekti hetkeseisuga

saab tutvuda siin: **Kestliku toidusüsteemi rohefoor**

Projekti toimumisaeg: 2022

Projekt viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lisa projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

[Kliimaneutraalne toidutootmine - lõpuesitlus.pdf](#) | 3.03 MB | pdf

Uuendatud 30.09.2025

2.6.2. Eriotstarbelise diislikütuse väärkasutamine

Põllumajandus- ja kalandussektoris on lubatud kasutada eriotstarbelist aktsiisisoodustusega diislikütust. Märkimisväärse väärkasutuse tõttu jääb täna riigil jääb saamata ca 4,7 mln eur aktsiisitulu aastas. Projekti eesmärgiks on sügavamalt mõista nii väärkasutuse mehhanisme ja tagamaid, kui ka seda, milliste kriteeriumite põhjal tuleks määratlada otstarbelist kasutamist.

Tiim katsetas erinevaid lahendusi:

1. Analüüsi õigustatud isikute registri loomise võimalusi.
2. Kaaluti registri alternatiivina maksutagastuse lahendust.
3. Töötati välja lihtne meelspea kütusemüüjale väärkasutuse vähendamiseks.
4. Viidi läbi e-kirjade eksperiment vähendamaks väärkasutust.

Laialdasele eriotstarbelise diisli väärkasutamisele töötasid lahendusi välja maaeluministeeriumi, Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti, rahandusministeeriumi, Maksu- ja Tolliameti ning Eestimaa Talupidajate Keskliidu esindajad.

Projekti toimumisaeg: 2020

Projekt viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

[Eriotstarbelise diislikütuse väärkasutamine - lõpuesitlus.pdf | 1.81 MB | pdf](#)

Uuendatud 30.09.2025

2.7. Regionaalareng (innovatsiooniprogramm)

Uuendatud 29.09.2025

2.7.1. Kohalikud omavalitsused rohepöördes

Kuidas me saaksime teha nii, et omavalitsustel oleks teadmisi, tahtmist ja oskusi viia ellu rohepööret?

Mõttetalgusid pidasid: Keskkonnainvesteeringute Keskus, Rahandusministeerium, Keskkonnaamet, Keskkonnaagentuur, TalTech, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Eesti Linnade ja Valdade Liit, Elva vald ja Tartu linn.

PROJEKTI KÄIGUS SELGUS, ET:

- ✓ Rohepöörde sisu ja omavalitsuse roll selles on segane, sh KOV kui eeskuju ja vedaja, järelevalvaja ja käivitaja
- ✓ Puudub arusaam, kust alustada ja kuidas prioriteete seada, kuidas tegevuste tulemusi mõõta ja raha leida. Ka omavalitsuse juhtimistasandite ja pakutavate teenuste rohkus lisab tõlkeraskust, koostöö ülikoolide ja tugiasutustega võiks olla väärtust loovam.
- ✓ Omavalitsuse keskkonnaspetsialisti töölaud on juba täna temaatiliselt lai ja täis igapäevaseid toimetusi lumekoristusest hulkuvate koerte, hangete, lubade ja järelevalveni.

PROGRAMMI TULEMUSEL JÕUTI LAHENDUSIDEEDENI:

- ✓ R-klubi: KOV otsustajate ja võtmeisikute võrgustikuna tegutsemine annab inspiratsiooni, õlg-õlatunnet ning pakuks ühisprojektide taimelava.
- ✓ Roheseier: mida mõõdad, seda ka saad ehk pakkuda välja rahastus positiivse võistlusliku momendi alusel keskkonna ja kliimaeesmärkide poole liikumiseks. Laiemaks sihiks andmetel põhinevad planeerimisdokumendid, projektid ja otsused.
- ✓ Roherühm/salk: mahajäänud vajavad tuge ja personaalset lähenemist, kus teadus- ja keskvalitsuse eksperdid ning mentorid edasijõudnumast KOVist tulevad appi teema mõtestamisel, juhtimismudeli paika saamisel ning esimeste sammudega liikumisel süsteemse muutusega.
- ✓ Disainisprindi tulemusel tekkis lisaks siirde-ideid teistesse valdkondadesse: näiteks rohehanked, ülikoolide mikrokraadide ja õppekavades KOVi keskkonnaspetsialisti vajadustega arvestamine, tugev mure ja tellimus jäätmemajanduse kui nn madala vilja lahendamiseks. Nendega tegeletakse eraldi algatustena.

JUUNI 2024 SEISUGA ON ARENDUSED JÄRGMISES SEISUS:

- ✓ R-klubi on käinud 5 korda koos, ametlikult on klubiga liitunud 17 omavalitsust, lisaks on tehtud koostööd Lõuna-Eesti tarkade linnade võrgustikuga. Klubi toimkonnas on ELVL, KIK, KLIM ja eesistuja KOV (roteeruv sh 2023 Tallinn, 2024/25 Tartu) Klubi eeldab peamiselt in-kind panust, ruume ja arvamusi kaasa toomist. Head sünergia on toonud kliimaministeeriumi rohereformi osakonnas KOV koordinaatori lisandumine meeskonda ning laiemalt, Kliimaministeeriumi loomisega horisontaalne rohereformi juhtimine.
- ✓ Roheseieri arendus on liikunud kliimakindla majanduse seaduse, rohereformi ja kliima- ja energiakavade mõõdikute korrastamisega seotud töövoogu, s.h keskkonnamõõdikute korrastamine ja andmete kasutamine laiemalt saamas selgema arengusuundi ja väljundeid. KIK saab uute meetmete disainimisel avada teema aruteluks, kui võtmemõõdikud ja valdkonnad on selgemini seostatud.
- ✓ Roherühm/salk ei ole algsel kujul käivitunud, kuid Kliimaministeeriumis on loodud KOV keskne koordinaator, kes alustanud süsteemset tugitegevust s.h ei ole välistatud rühma-laadse lahenduse lansseerimine tulevikus. Orgaaniliselt on tekkinud aga mõnede väikeste ja aktiivsete KOVidega nõustavaid lahendusi, et aidata neil toetust küsida EL otsetoetuste voorudest, mis sihistatud just mahajäänudatele.
- ✓ Disainisprindi tulemusel tekkis lisaks siirde-ideid teistesse valdkondadesse: näiteks rohehanked,

- ✓ ülikoolide mikrokraadide ja õppekavades KOVi keskkonnaspetsialisti vajadustega arvestamine, tugev mure ja tellimus jäätmemajanduse kui nn madala vilja lahendamiseks. Nendega tegeletakse eraldi algatustena.

Projekti toimumisaeg: 2022

Projekt viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

KOVid rohepöördes - lõpuesitus.pdf | 5.64 MB | pdf

Uuendatud 09.09.2025

2.7.2. Nõudetransport

Eesmärk on suurendada maal elavate inimeste spontaanset liikumisvabadust, avalike teenuste kättesaadavust, toetada tööturule naasmist ja seeläbi vähendada regionaalseid probleeme.

Projekti toimumisaeg: 2021–2022
Projekti viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

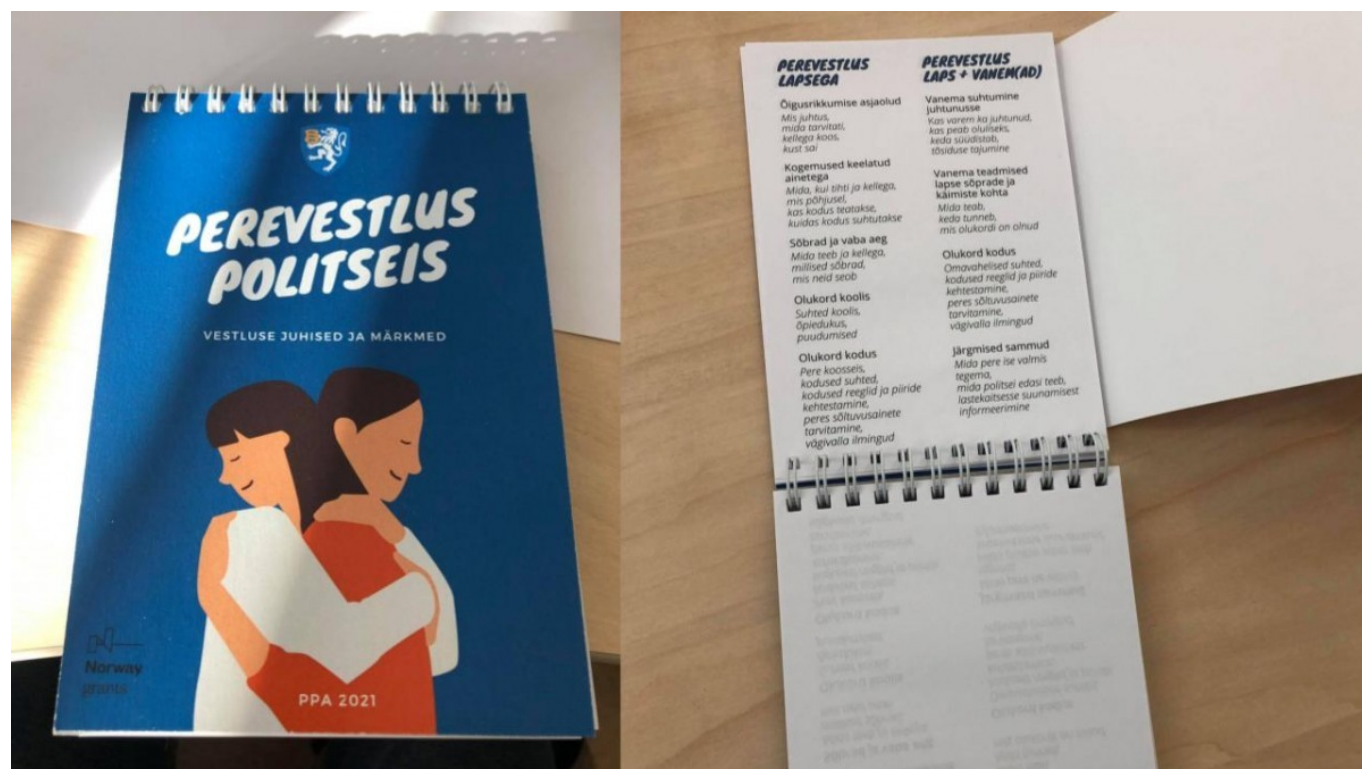
[Nõudetransport - lõpuesitlus.pdf](#) | 34.43 MB | pdf

Uuendatud 30.09.2025

2.8. Siseturvalisus ja kriisikindlus (innovatsiooniprogramm)

Uuendatud 12.02.2026

2.8.1. Minu esimene vahelejäamine

Kahekümne aasta jooksul on järjest kasvanud 15–16-aastaste kooliõpilaste osakaal, kes on vähemalt korra elu jooksul tarvitanud mõnda narkootilist ainet. Uuringud näitavad, et noored, kes tarvitavad enam uimasteid, panevad suurema tõenäosusega toime ka õigusrikkumisi või võtavad riske seksuaaltervise valdkonnas.

Politsei otsis programmis lühisekkumist esimest korda keelatud ainetega vahelejäänud alaealistele. Töötati välja abivajadust kaardistav ning vanemaid võimestav perevestluse formaat. Tänapäeval on valminud ning kasutusele võetud vestluse juhised koos ohumärkide loeteluga. Projekti

Tiimis olid esindatud Politsei- ja Piirivalveamet, Siseministeerium, Sotsiaalministeerium, Tervise Arengu Instituut, Haridus- ja Teadusministeerium, Nõmme ja Saku lastekaitsetöötajad ning Eesti Noorsootöö Keskus.

Projekti toimumisaeg: 2020

Projekti viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

[Minu esimene vahelejäämine - lõpuesitlus.pdf | 1.19 MB | pdf](#)

Uuendatud 30.09.2025

2.8.2. Kiiruseületamise vähendamine

Inimkannatanutega liiklusõnnetused ei ole Eestis viimase kümne aasta jooksul vähenenud. Pärast intervjuusid tavaliste eesti inimestega mõistsid tiimiliikmed Riigikantseleist, Siseministeeriumist, Politsei- ja Piirivalveametist ning Maanteeametist, et kiiruseületamine on ühiskonnas laialt aktsepteeritud sotsiaalne norm. Trahvidesse suhtutakse kui kommunaalarvetesse, mis tuleb tasuda, ent need ei mõjuta inimeste liikluskäitumist ega väärtushinnanguid. Samas mäletasid juhid eredalt vestlusi politseiga ning teeserval trahvi väljastamisega kaotatud aega.

Need taipamised viisid "Rahunemispeatuse" katsetusteni, püüdlusega mõista, kas ajakaotus võiks olla liikluskäitumise mõjutajana alternatiiv rahatrahvile. Projektist kasvasid välja ka Usaldustsooni katsetus Viimsis ning idee disainida trahviteatiseid ümber tõhusamaks mõjutusvahendiks. Katsetused avasid avaliku diskussiooni kiiruseületamise ja praeguste mõjutusmeetmete üle ning julgustasid Politsei- ja Piirivalveametit katsetama oma töös uusi ja julgeid kasutajakeskseid lähenemisi, olles sellega heaks eeskujuks avalikus sektoris.

Rahunemispeatusest kirjutati Economistis: [Estonia has a new way to stop speeding motorists](#) ning see valiti OPSI (Observatory of Public Sector Innovation) avaliku sektori heade innovatsiooninäidete kogumisse: [Win a Minute, Lose an Hour: Time-Out Station for Speeding Drivers](#)

Projekti toimumisaeg: 2019
Projekti viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Uuendatud 30.09.2025

2.8.3. Poole vähem tuleshukkunuid

Kuidas saaksime teha nii, et tulesurmasid oleks Eestis vähemalt poole vähem?

1990ndatel hukkus Eestis tuleõnnetustes igal nädalal 3-4 inimest. Täna on olukord sellega võrreldes paranenud, kuid tulesurmasid on endiselt veel liiga palju: 2020. aastal võttis tuli meie seast 36 inimest.

Tiim otsiski uusi lähenemisi, mis suurendaksid tõenäosust, et tulekahju korral pääseks inimene põlevast hoonest elusana. Töötati välja lahenduste komplekt "Elu päästev kodu", mis aitaks päästa elusid kõrge

tuleriskiga kodudes, mille elanike eluviisi ja tuleohtlike harjumuste muutmine realistlikuna ei näi.

Projektis olid esindatud Päästeamet, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Sotsiaalkindlustusamet, siseministeerium, sotsiaalministeerium, majandus- ja kommunikatsiooniministeerium, Tori Vald ja Märjamaa Vald. Mentor Laura Aaben

Projekti toimumisaeg: 2021

Projekti viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

[Poole vähem tuleshukkunuid - lõpuesitlus.pdf | 1.76 MB | pdf](#)

Uuendatud 30.09.2025

2.9. Tervis ja sotsiaalvaldkond (innovatsiooniprogramm)

Uuendatud 12.02.2026

2.9.1. Turvalisem ööelu

Kas riik võiks disainida ebaseadusliku tegevusega seotud teenust?

Jah, kui see on elu ja surma küsimus. Narkootikumid on kujunenud oluliseks osaks pidutsemisest ja meelelahutusest ja nende kasutamist on väga keeruline kui mitte võimatu piirata. Kui me piirata ei saa, peame pingutama selle nimel, et vähendada kaasnevaid kahjusid.

Sellise lähtekohaga projekt, tööpealkirjaga "Turvalisem ööelu", osales 2022. aasta avaliku sektori innovatsiooniprogrammis. Tuumikusse kuulsid Tervise Arengu Instituudi (TAI), Politsei-ja Piirivalveameti ning tehnoklubi HALL esindajad, koostööd tegime paljude ürituste korraldajate ning ööklubidega. Innotiimi poolt oli projekti mentoriks Helelyn Tammsaar.

Projekti taustatööna viidi läbi hulk intervjuusid ürituste korraldajate, politseinike ning klubide ja baaride personali, samuti ööelus osalejatega. Tiim tegi osalusvaatlusi Tallinna ööelus ja väga erineva profiiliga festivalidel.

VÕTMETAIPAMISED:

- ✓ Ühiskondlikult eeldame me inimestelt enesekontrolli, samas aga joonistub intervjuudest väga selgelt välja inimeste soov ööelus teha risti vastupidist. Otsitakse võimalusi lõõgastuda, räägitakse „laadimisest“, „eemalepääsemisest“, „vabadusest“, „restardist“ jne. Kriisidel on olnud selles oma roll,

- ✓ mõju omavad ka kasvavad vaimse tervise probleemid. Ööelu on seega justnimelt koht, kus ennast piirata ei taheta.
- ✓ Ei saaks öelda, et inimesed üldse ei teaks, kuidas kahjusid vältida, kuid ebakaines olekus väheneb ohutunnetus ja tõuseb riskeeriv käitumine.
- ✓ Inimene, kes on kas alkoholi ja/või narkootikumidega liiale läinud, võib tunda häbi enesekontrolli kaotamise pärast. On levinud, et inimene, kellel hakkab halb, kipub teistest eemalduma ja kuhugi eralduma ning see teeb tema abivajaduse märkamise palju keerulisemaks, ka sõpradele. On hirmutav mõelda, kui paljudes kohtades on tavapärane visata ebaadekvaatses seisundis inimesed lihtsalt tänavale.
- ✓ On suureks probleemiks, et inimesed ei otsi ise abi. Narkootikumide puhul on selle taga hirm – kuna tegu on illegaalse ainega ning narkootikumide omamine ja tarvitamine on Eestis karistatavad, ongi keeruline dilemma: kelle poole pöörduda? Mida talle öelda? Aga mis siis, kui mul tulevad pahandused?

Kokkuvõtlikult ilmneb paradoksaalne olukord: inimesed ei karda tarvitada ohtlikke ja ebapuhtaid aineid, küll aga kardavad nad abi paluda ja abi kutsuda.

LAHENDUS: ÖÖHALDJAD

Ööelus on mitmeid rolle ja ametikohti (nt *face-control*, turvatöötajad, baaritöötjad jne), kuid neil ei ole sageli teadmisi, et ära tunda erinevate narkootiliste ainete tarvitamise tunnuseid ega oskusi reageerida. Alati ei näe nad ka enda ülesandena aidata pidutsejaid, kes on tarvitamise tagajärjel sattunud endale ja/või teistele ohtlikkusse olukorda.

Ööhaldjad on uus roll ööelus, mis seda tühimikku täidab. Nad pakuvad diskreetset tuge ning abi ööelus osalejatele ning loovad usaldusliku suhte, et inimesed tunneksid end mugavamalt neil teemadel avatult rääkimiseks ja vajadusel abi küsimiseks. Ööhaldjate tunnuseks on T-särgid tekstiga "KÕIK OK? All good?", festivalidel on nad väljas telgiga ning palju tähelepanu tõmbava "Mendelejevi tabeliga" ehk infomaatriksiga selle kohta, millised on erinevate ainete oma vahelised koosmõjud ning millistest kombinatsioonidest tuleks kindlasti eemale hoida.

Ööhaldjad on vabatahtlikud, kes on läbinud Tervise Arengu Instituudi väljatöötatud koolitusprogrammi ning osalevad jätkukoolitustel, mida koos edasi arendatakse. 2024. aasta seisuga toimivad ööhaldjad MTÜ-na, teenust pakutakse aastaringelt Tallinnas ja Tartus ning võrgustikku kuulub u 40 koolitatud inimest. Välja on kujunenud aastaringsed koostööpartnerid, nt klubi HALL ning Stiilipeo ürituste sari. Lisandunud on suvised festivalid, teiste hulgas I Land Sound, Solstitium, KÕU, Valga Glow, Bling ja Beach Grind. Koostööd alustati ka Tallinna linnaga.

LAHENDUS: JOOGIVEE PAKKUMINE

Projekti raames suheldi ürituste korraldajate ning suuremate kohalike omavalitsusega, et tõsta Eestis tasuta vee pakkumist nii pidudel kui festivalidel. Selle toetamiseks töötati välja käitumisspühholoogial põhinev **tööriistakast** erinevate valikutega, kuidas muuta veejoomine lihtsamaks ja atraktiivsemaks.

Ööhaldjate kontseptsioon

Ööhaldjad turvalisema ööelu loojad.pdf | 1.16 MB | pdf

Ööhaldjad - lahendussuund VESI.pdf | 3.95 MB | pdf

TUNNUSTUSED

- ✓ Ööhaldjad valiti ERGO kindlustuse ja Postimehe poolt läbi viidud rahvahääletusel 2023. aasta **mõjukaimaks ennetusteoks**.
- ✓ Eesti tudengiauhinnad 2024 – **Aasta Ühiskonnategu**.

ÖÖHALDJATEST MEEDIAS

Kes on ööhaldjad ja kuidas nad kirevas ööelus inimesi päästavad? | Kanal2, Õhtu

Pidudel narko- ja alkoholijoobes inimesi abistav ööhaldjas Marit: levib ohtlik väärarusaam, et MDMA-st pole võimalik üledoosi saada | Õhtuleht

Ööhaldjad turvalise ööelu jaoks | ERR

Noore mehe narkosurm Beach Grindil vapustas sel suvel kogu Eestit | TV3, Laser

Kas sul on kõik hästi? Ööhaldjad hakkasid suvel festivalihaldjateks, et hoida ära naokksurmasid | EPL

Ööhaldjad - turvalisema ööelu kindlustajad | teeviit.ee

Projekti toimumisaeg: 2022

Projekti viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Uuendatud 09.09.2025

2.9.2. Üksinda last kasvatavate vanemate heaolu

Sünnieelne vanemate
toetamine

Lastevanemate kogukond

2022. aastal tuli innoprogrammis Sotsiaalministeeriumi eestvedamisel koostöös Siseministeeriumi, Justiitsministeeriumi, Sotsiaalkindlustusameti (SKA) ja kohalike omavalitsuste (KOV) esindajatega ellu üksikvanemate toetamise tiim.

Projekti käigus töötati välja lahendusideed lapsevanemate toetamiseks enne lapse sündi ja sünni järel.

Kokkuvõtlikult, üheks oluliseks **taipamiseks** oli tiimil, et vanemad ei ole ette teadlikud ega toetatud toime tulema üksinda lapse kasvatamise keerukustega. Kui nad pole endale teadlikult loonud toetusvõrgustikku, siis koormad, mida üksinda kanda, võivad kasvada väga suureks. Lisaks pole vanemad teadlikud isakande puudumisega seonduvatest õiguslikest tagajärgedest nii lapsele, emale kui ka isale.

PLAANITAKSE KATSETADA LAHENDUST, MIS AITAB TÕSTA LAPSE BIOLOOGILISTE VANEMATE TEADLIKKUST ISAKANDE OLULISUSEST JA NÕUSTADA ÜKSINDA LAPSE KASVATAMISE TOIMETULEKU OSAS

Praktikas tähendab see seda, et korralise ämmaemanda visiidi käigus nõustab ja jagab ämmaemand lapse emale vajalikku infot üksikvanemluse ja isakande teemal. Kui nõustamise käigus selgub, et lapse ema või pere tervikuna vajab täiendavat tuge mõne teise spetsialisti poolt, saab ämmaemand juhendada, kes saab pakkuda täiendavat tuge või infot. Tegemist on teadlikuma teemakäsitlemisega ämmaemanda poolt ja info jagamisega. Loomulikult puudutab lahendus kogu vanemaharidus temaatikat, kuid meie

fokusseerisime just lapseootuse ajale.

TEINE LAHENDUS KESKENDUS TOETUSVÕRGUSTIKU LOOMISELE.

Selle eesmärk oli hõlbustada lapsevanemate kokku tulemist, et seeläbi saaksid vanemad oma tugevustega teineteist toetada. Kogukonna kokkutulemise hõlbustamisel lähtusime kogukondade arendamise ABCD lähenemisest (Asset Based Community Development). Tegime seda koostöös SA Laste heaolu arenduskeskuse Viljandi Perepesaga. Tänapäevaks käib mainitud toetuskogukond regulaarselt koos ning planeeritakse uusi kogukonna algatusi. Lisaks arendab piloodi järgselt SA Laste heaolu arenduskeskus kogukonnapõhist lähenemist kõigis oma Perepesades üle Eesti kui ühe keskse tegevussuunana.

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

Üksinda last kasvatavate vanemate heaolu - lõpuesitlus.pdf | 3.11 MB | pdf

LISALUGEMIST

Taipamistest lähemalt: **Daniel Kotsjuba, Ulvi Tüllinen: "Igal lapsel on õigus kahele vanemale. Eestis on ligi 9200 isakandeta last"** | Postimees

Iga lapse õigusest tunda mõlemat vanemat ja suhelda mõlemaga | Sotsiaalministeerium

Projekti toimumisaeg: 2022

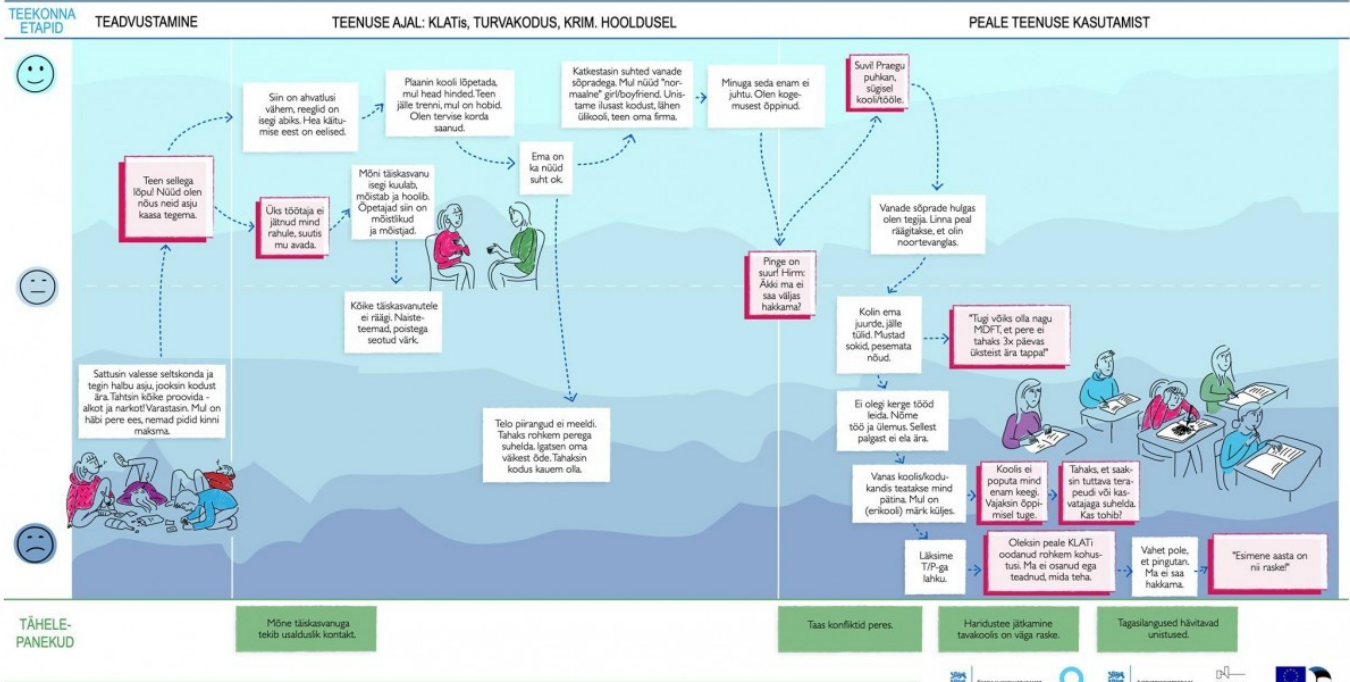
Projekti viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Uuendatud 11.09.2025

2.9.3. Jätkutugi kõrge riskikäitumisega noortele

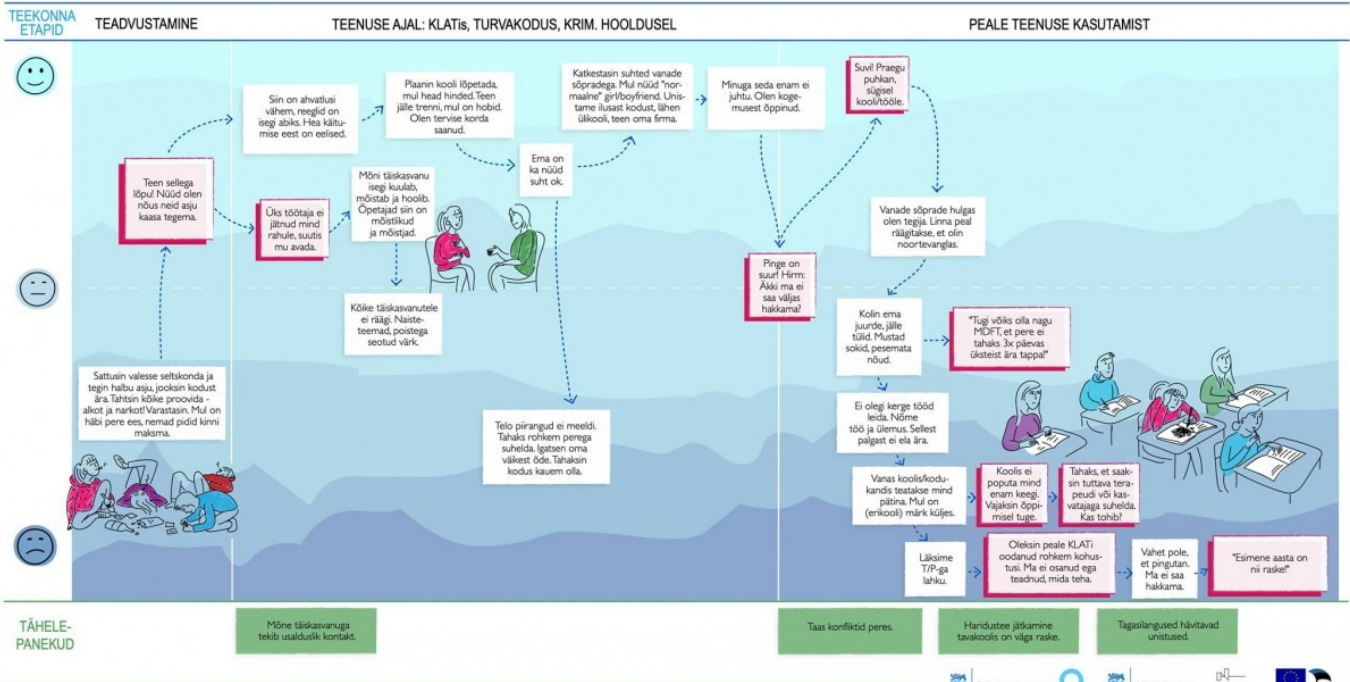
KASUTAJATEEKOND: KLAT KOGEMUSEGA NOOR (15-17). "TAHAN KOJU JA RAHU. MUL ON UNISTUSED. VAJAN ABI."

INNO TIIM

KASUTAJATEEKOND: KLAT KOGEMUSEGA NOOR (15-17). "TAHAN KOJU JA RAHU. MUL ON UNISTUSED. VAJAN ABI."

INNO TIIM

Allalaadimine

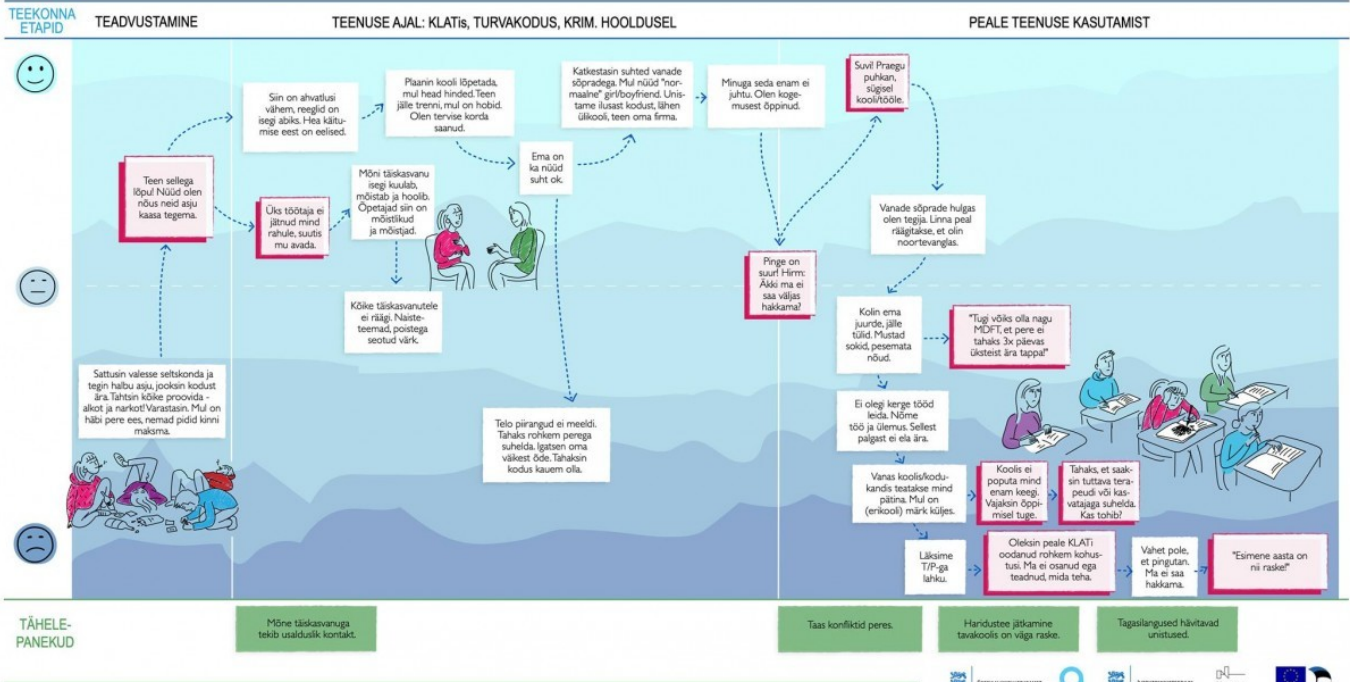
Järgmine

1 | 1

Eelmine

KASUTAJATEEKOND: KLAT KOGEMUSEGA NOOR (15-17). "TAHAN KOJU JA RAHU. MUL ON UNISTUSED. VAJAN ABI."

INNO
TIIM

Projekti fookuses on kõrge riskikäitumisega 11-26aastased lapsed ja noored, kes on lahkumas vanglast, kinnisest lasteasutusest või mitmedimensiooniliselt pereteraapialt. Eesmärgiks on tagada nende turvaline kohandumine vabaduses ja eakohane iseseisvus.

Noorte perede ja lähivõrgustiku kaasamine projekti sihtgruppi tuleneb tõdemusest, et kogukonda naasmisel ei pakuta neile noortele ja lastele piisavalt tuge.

Katsetati "Ringist välja" lahendust – intensiivset võrgustikukoostöö mudelit kinnistest lasteasutustest väljunud noortele.

Projektitiimi kuulusid Sotsiaalkindlustusameti, Justiitsministeeriumi, Viru Vangla, Maarjamaa Hariduskolleeiumi, Tallinna Laste Turvakodu ja Rapla lastekaitsetöö esindajad.

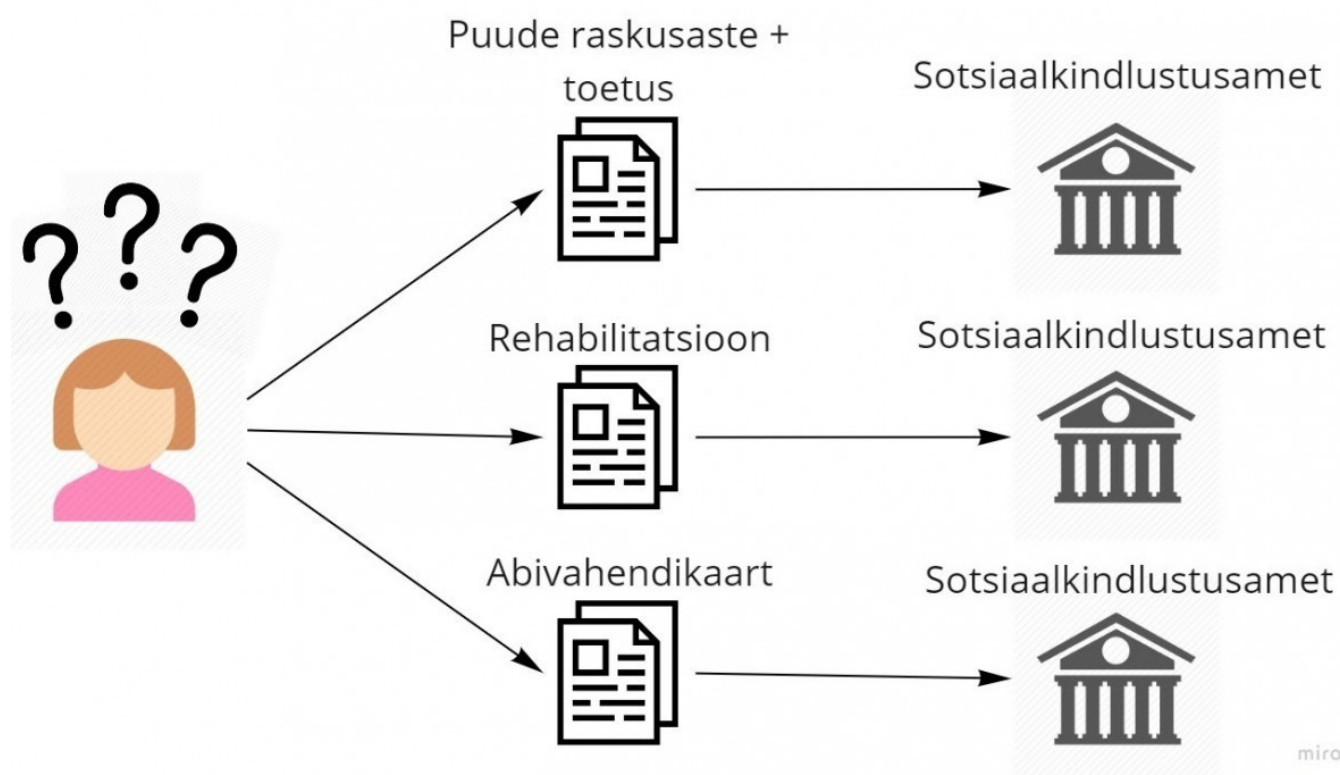
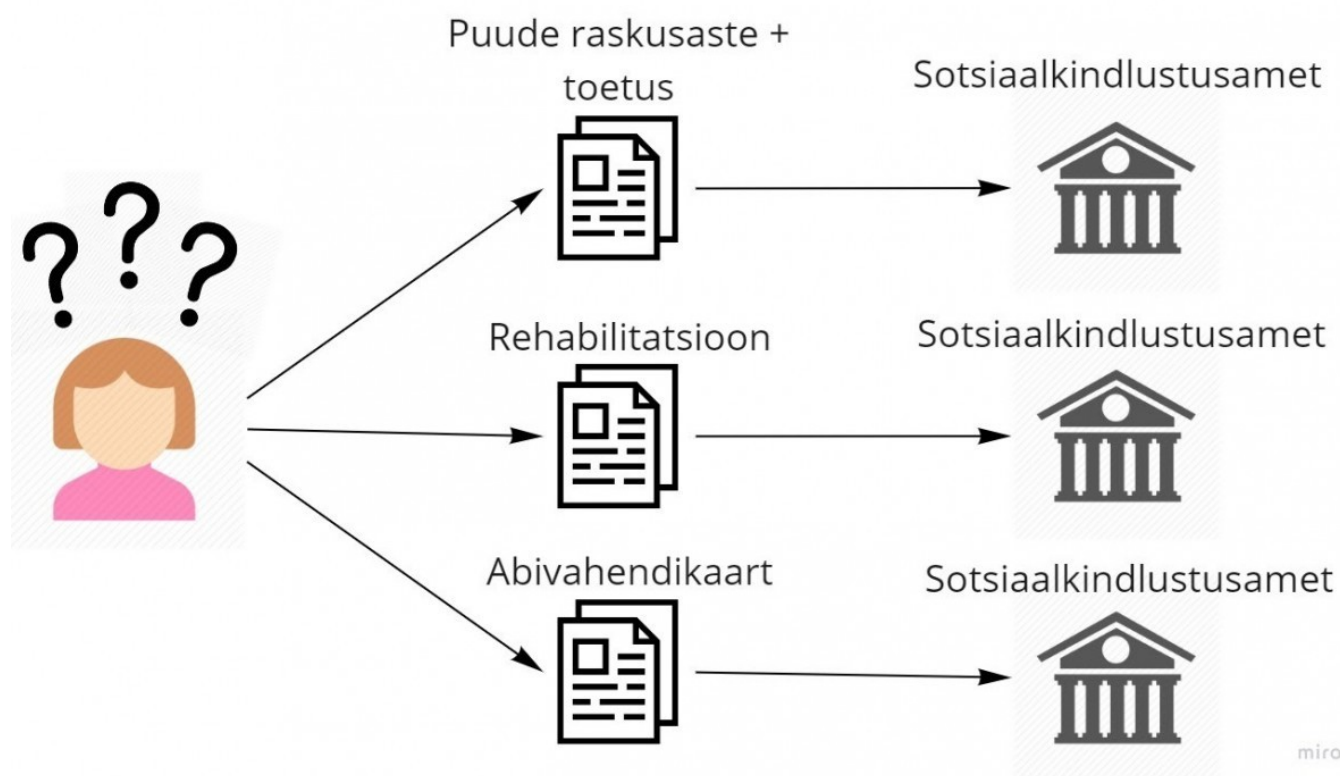
Projekti toimumisaeg: 2019

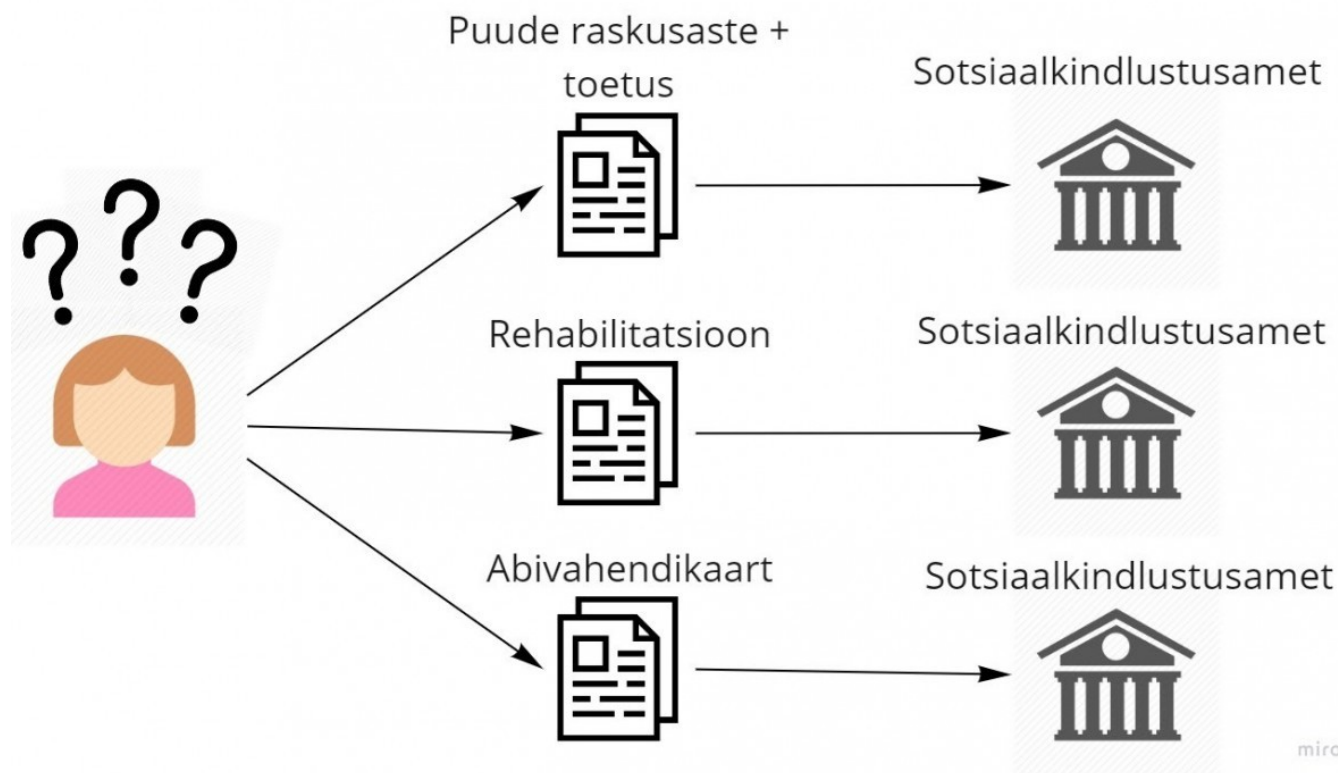
Projekti viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

[Jätkutugi kõrge riskikäitumisega noortele - lõpuesitlus.pdf | 5.77 MB | pdf](#)

2.9.4. Puude määramine

Sotsiaalkindlustusamet pöördus avaliku sektori innovatsiooniprogrammi sooviga puude määramine automatiseerida. Kasutajaintervjuud viisid tiimi aga taipamiseni, et puude määramine üksinda inimest ei aita, vaid ta vajab abi, et igapäevatoimingutega hakkama saada. Sellest lähtuvalt disainiti protsess, kus varasema kolme taotluse asemel pakuti puudega lapse vanemale proaktiivset abi, säästes puuetega laste vanemaid hulgast keerulisest bürokraatiast. Lapsed sai kiiremini vajalikele teenustele ja SKAs vähenesid väiksema taotluste arvu tõttu menetluskulud.

Projekti toimumisaeg: 2019

Projekti viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

[Puude määramine - lõpuesitlus.pdf | 2.04 MB | pdf](#)

Uuendatud 30.09.2025

2.9.5. Kodulähedased analüüsid

Kuidas teha nii et inimene ei peaks vaid analüüside tarbeks proovimaterjali andmiseks sõitma raviarsti füüsilisse asukohta?

Probleemile otsisid lahendusi Tervisekassa, Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus, Sotsiaalministeerium, Eesti Laborimediitsiini Ühing, Haiglate Liit.

Projekti raames viidi läbi 25 intervjuud, vaatlused laborites ja haiglates, intervjuud patsientide ja arstidega.

Peamiseks taipamiseks oli, et inimestel on valmisolek olemas anda proovimaterjale enda kodule lähemas kohas, kuid selle võimaldamiseks on vaja lahendada mitmeid infotehnoloogilisi takistusi kaotamata sealjuures proovimaterjali kvaliteedinõuetes.

Projekti toimumisaeg: 2022

Projekti viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

Kodulähedased analüüsid - lõpuesitlus.pdf | 2.85 MB | pdf

2.9.6. Patsiendi elulõpu tahteavaldus

Kuidas saaksime teha nii, et inimese elu lõpp oleks väärikas tema enda veendumuste ja väärtuste järgi?

Kuigi võlaõigusseaduse järgi tuleb enne inimese ravimist välja selgitada tema tahe, ei ole otsustusvõimetuks jäänud patsientide autonoomia praegu Eestis vajalikul määral kaitstud ja inimesed võivad saada ravi, mida nad otsustusvõimelisena kindlasti ei sooviks.

Probleemil on mitu tahku - pered lükkavad edasi arutlusi elu lõpust, mis võimaldaks lähedastel paremini esindada otsustusvõimetu patsiendi soove, paljudel arstidel puudub oskus surmast rääkida, vähe teatakse palliatiivravi võimalustest, samuti on ressursid palliatiivravi pakkumiseks väga piiratud.

Innoprogrammis keskendusime patsiendi elulõpu tahteavalduse vormi, selle koostamise ning rakendamise protsessi väljatöötamisele

Programmi lõpuks jõudis elulõpu tahteavaldus tänu põhjalikule eeltööle uue põlvkonna tervise infosüsteemi teostamist ootavate tööde nimekirjas ootamatult kõrgele kohale.

2024. aasta veebruaris moodustas sotsiaalminister Riina Sikkut komisjoni, mille ülesanne on koostada Vabariigi Valitsusele ettepanekud palliatiivse ravi, geriaatria ning patsienditestamendi korraldamiseks Eestis.

Töögruppis õigusanalüüsi ja osapooltega käsikäes läbi töötatud teenuseprotsessid, kaardistatud nõustamismudel ning visandatud juhendid on andnud Sotsiaalministeeriumile kindluse, et palliatiivravi raamistikuga käsikäes kiirendada elulõputahteavalduse regulatsiooni väljatöötamist lausa kaks aastat, juba 2026. aasta 1. jaanuarile!

Projektis osalesid Sotsiaalministeerium, Tartu Ülikool, Õiguskantsleri büroo, Tartu Ülikooli Kliinikum, Perearstide Selts ning Eesti Patsientide Liit. Mentoriteks Ave Habakuk ja Kersten Kõrge

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

Patsiendi elulõpu tahteavaldus - lõpuesitlus.pdf | 1.33 MB | pdf

LISALUGEMIST

Meie ühiskond on elulõpu tahteavalduseks valmis | ERR

Patsiendi elulõpu tahteavaldus muudab kriisihetked kergemaks | Saarte Hääl

Valgus tunneli lõpus: vaata milline hakkab välja nägema patsiendi elulõpu tahteavaldus | Õhtuleht

Plaanitava elulõpu tahteavaldusega ei saa soovida eutaneerimist | Delfi

Projekti toimumisaeg: 2022

Projekti viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Uuendatud 11.09.2025

2.9.7. Noorte hea vaimne tervis

Laste ja noorte vaimne tervis on murettekitav.

Kuidas me saaksime teha nii, et iga laps Eestis oleks hea sõber iseendaga ja teise inimesega?

Tiim otsis lahendusi, kuidas ennetada vaimse tervise riskide kujunemist lastel, selleks toetades ja võimestades erinevaid osapooli, kellega on laps vahetus kontaktis

Lahendused on loodud eesmärgiga toetama ja kujundama osapoolte (laps, lapsevanem ja õpetaja) vahelisi häid sotsiaal-emotsionaalseid oskusi:

“Kooliröömu vahetund” – koostöös Eesti Noorsootöötajate Kogu, Liikuma Kutsuva Kooli, HarNo, Peaasi ning TAI-ga töötatakse välja klassipõhised tegevused koolidele, toetamaks laste head vaimset tervist vahetundides.

“Lastevanemate kogukond” – soodustab hooliva, sõbraliku ja ühtse klassipõhise koolipere tekkimist ning nende koostööd kooliga.

Projektis olid esindatud Haridus- ja Noorteamet, haridus- ja teadusministeerium, Harjumaa Omavalitsuste Liit, sotsiaalministeerium, Tervise Arengu Instituut, Eesti Lastevanemate Liit. Mentoriks Daniel Kotsjuba

Projekti toimumisaeg: 2021

Projekti viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

[Noorte hea vaimne tervis - lõpuesitlus.pdf | 1.11 MB | pdf](#)

Uuendatud 30.09.2025

2.9.8. Psühhosotsiaalne kriisiabi

Kuidas me saaksime teha nii, et traumaatiliste sündmuste puhul jõuaks abi kõigini?

Eestis puudub süsteemne lahendus, kuidas traumaatiliste sündmuste järgselt pakkuda inimestele psühholoogilist, emotsionaalset või sotsiaalset tuge.

Tiim töötas välja ning piloteerib kahes Eesti piirkonnas koostöömudelit ning kohaliku omavalitsuse töötajaid abistavaid tööriistu, mis aitaksid neil nii kiirelt reageerida kui ka asjakohaselt tegutseda.

Projektis olid esindatud sotsiaalministeerium, Sotsiaalkindlustusamet, Politsei- ja Piirivalveamet, Harju Omavalitsuste Liit ja Võru linnavalitsus. Mentor Krõõt Kroonmäe

Projekti toimumisaeg: 2021

Projekti viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

[Psühhosotsiaalne kriisiabi - lõpuesitlus.pdf](#) | 1.26 MB | pdf

Uuendatud 30.09.2025

2.9.9. Inimese tervisejuhtimise tööriistakasti loomine

Terviseportaal

Kuidas teha nii, et inimesel oleks kergem oma tervisega seoses järele pidada.

Terviseportaal

Kuidas teha nii, et inimesel oleks kergem oma tervisega seoses järke pidada.

[Allalaadimine](#)

[Järgmine](#)

[1 | 1](#)

[Eelmine](#)

Terviseportaal

Kuidas teha nii, et inimesel oleks kergem oma tervisega seoses järke pidada.

Vestlustest Eesti inimestega selgus, et tervisega seotud teemadega järjepidamine on keeruline ja tervisesüsteemis orienteerumine vaevuline.

Tiim katsetas erineva erineva ajahorisondiga lahendusi:

1. tiim lõi tulevikuvisiooni, milline võiks välja näha kasutajasõbralik terviseportaal, mis aitaks inimesele oma tervisega seoses järke pidada.
2. pakuti välja ootejärekordade lahendus vähendamaks inimeste ajakulu ja muret arstiaegade broneerimisel. Projekti tulemusena saab patsient tulevikus lisada ennast ootejärjekorda, juhul kui ta ei leia endale sobivat vastuvõtuaega, mispeale pakutakse talle arstiaegu proaktiivselt.
3. testiti sms-meeldetuletusi koostöös Pärnu Haiglaga vähendamaks tühivisiite.

Tiimi moodustasid sotsiaalministeeriumi, Eesti Haigekassa, majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi, Connected Health klatri, Tervise Arengu Instituudi ning Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuse esindajad.

Projekti toimumisaeg: 2020

Projekti viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

[Tervisejuhtimise tööriistakast - lõpuesitlus.pdf | 2.53 MB | pdf](#)

Uuendatud 30.09.2025

2.9.10. Vähipatsiendi raviteekond

Projekti eesmärgiks oli muuta vähipatsiendi raviteekond patsiendile sujuvamaks ning terviklikumaks, leides võimalusi haigusega paremaks toimetulekuks.

Välja töötati lahendused, mida piloteeritakse täna mitmes Eesti haiglas – teiste hulgas õde-koordinaatori ametikoht vähendamaks patsiendi ja lähedaste koormust või digilahendused patsiendi paremaks ravi teadlikkuseks ja järgimiseks ning hospitaliseerimiste ja EMOsse pöördumiste vähendamiseks.

Patsiendikeskse raviteekonna disaini projekti tulemusena on hakatud Eesti meditsiinis laiemalt rääkima patsientide kogemuse kaardistusest kui kesksest instrumendist teenuse kujundamisel.

Projektis osalesid Riigikantselei eestvedamisel ning Põhja-Eesti Regionaalhaigla algatusel sotsiaalministeerium ning Haigekassa.

Projekti toimumisaeg: 2019

Projekti viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

[Vähipatsiendi raviteekond - lõpuesitlus.pdf](#) | 4 MB | pdf

Uuendatud 30.09.2025